

Anyámasszony katonái

Hogyan jutottunk oda, hogy nemcsak minden fiús anyuka rémálma a hadsereg, hanem minden fiú és férfi rémálma is?

☞ 4. oldal

Háborúról és békéről

Vannak helyzetek, amelyekben a képzettség sem elég a veszély elhárítására. Ilyenkor már csak Isten, a fizika és a ballisztika segíthet.

☞ 6-7. oldal

Belső béke

Miattunk kínlódnak a stresszel. Hiszen ha a szülők, pedagógusok ingerültek, akkor ezt már egészen zsenge korában átadjuk a következő nemzedéknek is.

☞ 9. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2023. JANUÁR • 34. évf. 1-2. szám • Ára 5 lej

Áldozat nélkül nincs béke

Úgy vagyunk a békével, mint a fogyókúrával. Sokan akarják, de csak kevesen hozzák meg érte az áldozatot. A cél kecsegtető, de a hozzá vezető út olyan sok lemondással és nehézséggel jár, hogy könnyebb vágyálomként gondolni rá, mint valóságra. Ezért aztán előszeretettel hárítjuk a felelőséget azokra, akik – véleményünk szerint – sokat tehetnek a békéért, miközben mi Pilátus módjára mossuk a kezünket.

Lassan egy éve a háború játssza a főszerepet nemcsak a médiában, hanem az élet majdnem minden területén is. Ezzel egyenesen arányosan megnövekedett a békéért imádkozók száma, és felértékelődött az egyhangú hétköznapok nyugodtsága. Ismét beigazolódtott a közhelyes igazság: az igazi értéket csak akkor becsüljük, ha elveszítettük vagy legalábbis tehetetlenül nézzük az elmúlását.

A háborúk véres kegyetlensége általában nagy rivaldafényt kap, s emiatt sokan óhajtják a fegyverszünetet. Fájó szívvel értesülünk az ártatlanok haláláról, az árván maradt gyerekekről, a megcsönkített családokról és a porig rombolt otthonokról. Ezek olyan tények, amelyeket nem lehet szőnyeg alá seperi. Azonban látnunk kell azokat a békétlenségeket is, amelyek nem kapnak mindennapos reflektorfényt, pedig több ember szenvedését okozzák, mint a fegyveres harcok.

(Folytatás a 2. oldalon)

Áramoljon és lüktessen bennünk az evangélium!

Beiktatták szolgálatába Bogdán Szabolcs Jánost, a Királyhágómelléki nyolcadik püspökét. A világ beteg, de van gyógyszere, mégpedig az evangélium – biztatott az új egyházfő.

Püspökbeiktatásra és egyházkerületi közgyűlésre gyűltek össze egyházi és világi előljárók a krasznai református templomban december 9-én, pénteken 10 órakor. Az ünnepi istentiszteleten bevonuláskor a krasznai gyülekezet kórusa, a továbbiakban a Szilágysomlyói Református Egyházmegye kántorkórusa, valamint a nagyváradi kántorkórus szolgált énekkel, dicséretekkel.

Csúry István nyugdíjba vonuló püspök a Bibliaolvasó kalauz napi ószövetségi igéjének (Dán 12,12–14) egy részlete alapján hirdette az igét.

Boldog vagy, ha állhatatos, ha kitartó, ha célra néző vagy, aki nem veszít el az irányt,

a lendületet és az erőt. Bármit is hozna a jövő, Isten kezében vagyunk, aki mindenről gondoskodik, mélységekben és magasságokban is vigyáz ránk. Baj mindig van, azonban meg vannak számlálva a napjai. Látjuk a feladatot, abban az állapotban lesz az ember boldog, amelyben felfedezi, hogy Isten kegyelme, Isten szeretete, Isten szabadítása működik. Ennek eredményeként felkelsz, talpra állsz, feltámadsz. Már most el kell kezdeni a talpra állásnak a szolgálatát.

Ébredj, keresztyén ember, csúfolkodtak már eleget velünk, megaláztak már renegetgszer. Állj talpra, nem azért, mert egy leköszönő, nyugdíjba vonuló ember mondja ezt, hanem azért, mert felülről jövő üzenetünk van. Ebben az örömben élhetünk – mondta az igehirdető.

(Folytatás a 11. oldalon)

www.facebook.com/harangszo

Áldozat nélkül nincs béke

(Folytatás a 1. oldalról)

Azokra a bánatba temetkezett szülőkre gondolok, akiket megvetnek a gyermekeik, vagy akiknek azt kell megélniük, hogy az egykor angyalian mosolygós csöppségeik felnőttként nem állnak szóba egymással. Az állandóan acsarkodó házastársakra, akik felemészítik egymást és mérgezik a gyermekeiket. A megcsalt, becsapott, kihasznált társakra, barátokra, kollégákra, akikben egy világ dől össze. A megbocsátani képtelen sértettek, akik nem tudnak szabadulni a bántalmaktól. Az önmaguknak meg nem bocsátókra, akik a saját ítéleteik súlya alatt roskadoznak. Haragvó gyülekezeti tagokra, akik nem tűrik egymás társaságát még a templomban sem. Rengeteg hétköznapi mondható békétlenséget lehetne még felsorolni, de ennyi épp elég ahhoz, hogy lássuk a helyzet súlyosságát. A diagnózis megvan, a gyógyulás drága.

A BÉKE ÁRA

A háborút békeszerződéssel zárják le, ennek pedig mindig ára van. Történelmünk egyik fájó pontja ez. Bármilyen jellegű megbékélésről legyen szó, valakinek mindig áldozatot kell hoznia. Le kell mondania valamiről vagy valakiről. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint a mi békességünk Istennel Jézus áldozata által. „Mert tetszett az Atyának, hogy benne lakozzék az egész teljesség, és hogy általa békeltessen meg mindent magával úgy a földön, mint a mennyben, békességet szerezve keresztjének vére által” (Kol 1,19–20).

Jézus Krisztus megtört teste és kiontott vére volt az ára a mi békességünknek. Kicsit felfoghatatlan, hogy az, akinek „adatott minden hatalom mennyen és földön” (Mt 28,18), miért nem keresett más módszert. Például semmisé tehetné volna a teremtést, és kezdetre volna előlről olyanokkal, akik jobbak nálunk. Nekünk sokszor ez tűnik a legkézenfekvőbb megoldásnak. A megromlott kapcsolatokat sokkal könnyebb megszakítani, mint helyrehozni. Időnként úgy bánunk egymással, mintha használati tárgyak lennénk. Napjainkban olcsóbb kidobni a meghibásodott eszközöket és újat venni, mint megjavítani. Ezt tesszük egymással is.

A békesség kell nekünk, s még az árát is megfizetjük, csak ne kelljen magunkból adni. Ebből a szempontból nézve sokkal közelebb állunk az ószövetségi békeáldozatokhoz, mint gondolnánk. Az Istent kiengesztelni vágyó ember elvitte a paphoz a feláldozandó állatot vagy gabonát, és a jól végzett munka nyugodtságával tért haza. Egy kis anyagi ráfordítással letudták a megbékítést. Értelemszerűen ez a hozzáállás nem tetszett Istennek, ezt pedig ki is fejezte a próféta által: „Mert szeretetet kívánok, nem pedig áldozat-

tot, Isten ismeretét inkább, mint égőáldozatokat” (Hós 6,6). Jézus is említést tett erről, amikor ezt mondta: „tanuljátok meg, mit jelent ez: Irgalmasságot akarok és nem áldozatot” (Mt 9,13). Ennek ellenére még ma is nagy kereslet van a megvásárolható (hamis) békére. Spiritiszta elképzelések szerint a tigrisszem ásvány békét teremt a családban, a jáspis segít megoldani a házastársak közötti konfliktusokat, az ametiszt belső békét ad. Vannak védelmező amulettek is, amelyek megóvnak a vitáktól és így megőrzik a békét. Mi pedig szeretjük a könnyebb megoldásokat, ezért szívesebben könnyítünk a pénztárcánkon, mint hogy törekedjünk az áldozatos szeretetre és irgalomra.

KINEK KELL FIZETNIE?

A megbékélés felé vezető úton mindig az első lépés a legnehezebb. Ki engedjen először a csökönységéből? Ki lágyítson saját keményfejűségén? Ki legyen a megbékülés kezdeményezője? A korrekt elgondolás szerint az, aki a konfliktust kezdeményezte. A bántó fél kell bocsánatot kérjen a sértettől. A bűnösnek kell kiengesztelni az igazat.

Isten szembeszállt ezzel az elképzeléssel, amikor Jézus által helyrehozta azt, amit mi elrontottunk. „Az Isten pedig a mi hozzánk való szerelmét abban mutatta meg, hogy mikor még bűnösök voltunk, Krisztus értünk meghalt” (Róm 5,8). Az Úr megelőző szeretetének köszönhetjük, hogy kegyelemben élhetünk. Ha már olyanok akarunk lenni, mint Isten, akkor jó lenne ebben hasonlítani rá!

Közismert megállapítás, hogy mindig az kér bocsánatot, akiben nagyobb a szeretet. Gary Chapman amerikai író és családterapeuta szerint „igazi szeretetre csak az képes, aki hajlandó áldozatot hozni”. Ez összecseng azal, amit Jézus így fogalmazott meg: „Nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja az ő barátaiért” (Jn 15,13).

Úgy tűnik, mintha ezzel elkalandoztam volna a témától, de valójában éppen célba értem. Ugyanis az igazi békét nem az észszerűség és a különböző elvek munkálják, hanem a cselekvő szeretet. Ezért tette meg Isten felénk az első lépést. Ezért kell nekünk is így tennünk.

MIVEL KELL FIZETNIE?

Az már nyilvánvalóvá lett, hogy a békességet nem tudjuk megvásárolni anyagiakkal, ellenben szeretettel igen. De hogy fest ez a gyakorlatban? A kérdés azért is fontos, mert a szeretetet érezni kevés, azt cselekedni is kell! Egy konkrét esettel nyomatékosítom ennek fontosságát. Adott egy édesanya és a lánya. Mindketten jó, imádkozó, segítőkész emberek, akik odafigyelnek mások szükségére. Mindössze annyi a gond, hogy nem beszélnek egymással. Az édesanya szereti a lányát, és ez fordítva is igaz, csak a nézeteltérésükre és a konokságukra nagyobb hangsúlyt tesznek. Egymás múltbeli hibáit nem tudják elfelejteni, és mindketten arra várnak, hogy a másik bocsánatot kérjen. Megbocsátás nélkül pedig sohasem fognak megbékélni.

A megbocsátás annyira fontos, hogy az Úr imájában is helyet kapott: „bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk azoknak, akik ellenünk vétkeztek” (Mt 6,12). Megbocsátás nélkül beszélhetünk tűzszünetről, harcmentes időszakról, kényszercsendről, de békességről nem. Jézus nagyon erőteljesen fogalmazza meg a megbocsátás jelentőségét: „Mert ha megbocsátjátok az emberek vétkeit, nektek is megbocsát a ti mennyei Atyátok. Ha pedig nem bocsátotok meg az embereknek, Atyátok sem bocsátja meg a ti vétkeiteket” (Mt 6,14–15).

Az Atya az ő egyszülött Fiának szenvedésével fizette meg a bűnbocsánatunkat. A megbocsátás nekünk is az egyik legnagyobb áldozatunk, amit a békéért hozhatunk.

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN BÉLA

Boldog

„Boldog, aki olvassa, és akik hallgatják e prófétálásnak beszédeit, és megtartják azokat, amelyek megírtak abban, mert az idő közel van” (Jel 1,3).

Hét boldogmondás van a Biblia utolsó könyvében. S ezek a boldogmondások annak az ajkáról hangzanak el, aki nemcsak mondja őket, de valóban boldoggá, áldottá is tudja tenni azokat, akik Őt követik.

Magának a szónak: boldog, áldott, sok belső tartalma van. Ez Jézus ajkáról hangzik el, de ugyanakkor már cselekedet is. Istennek a beszéde cselekedet is. „Mert ő szólt és meglett, ő parancsolt és előállt” (Zsolt 33,9). Amikor Jézus a boldogokról, az áldott emberekről beszél, az már meg is történt. Az ilyen emberek teljesen boldogok, és őket nem bilentik ki a körülmények.

Amikor a Bibliában arról olvasunk, hogy vannak „áldott” emberek, ez azt jelenti, hogy ők már elnyerték a bűnbocsánatot. Jézus az, akiért ez megtörténhet. „Nevezd annak nevét Jézusnak, mert Ő szabadítja meg az ő népét annak bűneiből” (Mt 1,21). Hogyan is lehetnénk boldogok a bűneinkben vergődve, ha azokat az Isten meg nem bocsátaná?! Megszabadítva és elnyerve a legnagyobb ajándékot: ezt jelenti áldottnak, boldognak lenni.

OLVASNI ÉS HALLANI

Hogyan kerülhetünk áldott állapotba? Hogyan lehetünk boldogok? Olvasva és hallgatva a Bibliát, Isten igéjét. Minden istentiszteleten ez történik. A lelkipásztor olvassa a Bibliát, a gyülekezet pedig hallgatja az igét. Hallgatja „a prófétálásnak beszédeit.”

A prófécia a jövőre vonatkozik, de a jelenben járja át a gyülekezet tagjait. Ezért fontos olvasni és hallgatni a prófétálásnak a beszédeit.

MEGTARTANI

Hogyan lehetünk áldottak, boldogok? Olvasni kell, hallgatni kell, és megtartani kell az igét. Megtartani, vagyis „komolyan venni”. Ez egy kicsit mást jelent. Isten igéje megragad bennünket, és nekünk ezt komolyan kell vennünk. Isten nem tartja vissza „a mannát” tőlünk. A pusztában is naponta táplálta a népet. A manna a mennyből hullt alá, de azt enni kellett. (Komolyan kellett venni). Így élet lett általa.

Manapság még a keresztyéneknek is vannak elhajlásaik. Sokszor nem az igét tartják fontosnak. Olvassák a horoszkópot, a jósok

ámításaira figyelnek, jógáznak. Isten igéjét komolyan kell venni. Jézus is erre figyelmeztet: „Tudom a te dolgaidat, ...hogyan megtartottad az én beszédemet, és nem tagadtad meg az én nevemet” (Jel 3,8).

Vajon Péter apostol megállapítása reánk is vonatkozik? „És igen biztos nálunk a prófétai beszéd is, amelyre jól teszitek, ha figyelmeztetek, mint sötét helyen világító szövegre, míg nappal virrad és hajnalcsillag kél fel szívetekben” (2Pt 1,19).

VÁRAKOZÁS, REMÉNYSÉG

Hogyan lehetünk, boldogok, áldottak? Olvasva, hallva, megtartva az igét és... várakozva reménységgel. Az igében is így olvassuk: „...az idő közel van.” Ez pedig Jézus visszajövetelére vonatkozik. Hogy mikor lesz ez a nap, nem tudhatjuk. De bizonyos, hogy Jézus visszajön. Jelképesen szólva: Jézus már úton van. Boldogok, áldottak azok, akik várják Őt!

Mit jelent a gyakorlatban ez a „várakozás”? Ezzel kapcsolatban ilyen szavakat olvasunk az Újszövetségben: „éberség”, „barátságosság”, „mások megsegítése”, „szilárdság és kitartás a hitben”, „türelem”, „megfontoltság”, „megtérés”, „hit”. Ezeknek kell meglenniük a keresztyének életében. Ezeknek kell jellemezniük a keresztyéneket.

Nem csalódik az, aki Jézust várja, mert eljön Ő. Ne retentsenek meg vétkeink, mert az, aki jön, az nem más, mint az, aki meghalt értünk a kereszten és megszabadított minket a bűneinktől, az örök kárhozattól.

Már csak az a kérdés, hogy mennyire várjuk Őt, mennyire kedves Ő nekünk. Boldogok, áldottak azok, akik hallgatják Őt, megtartják az Ő beszédeit, és várják Őt nagy reménységgel!

C SOMAY ÁRPÁD

Szanballat gúnyolódása

„Halld meg, Istenünk, hogyan csúfolnak minket! Fordítsd vissza fejükre gyalázkódásukat!” (Neh 4,4)

Nem tudom, hogy van-e ember a földön, akit ne csúfoltak volna. Aligha. Ha valakit nem gúnyoltak ki az óvodában, akkor az iskolában vagy épp felnőtt korában. Ilyen rosszszak vagyunk mi, emberek, szeretünk másokon csúfolódnival. Hogy mi mindenbe tudunk belekötni, azt nem írom le, mert elég hosszú lenne a sor.

Nehémiás próféta könyvében arról olvasunk, hogy amikor meghallotta Sanballat, hogy a júdeaiak építeni kezdték a várfalat, haragra lobbant, és nagy bosszúságában gúnyolni kezdte őket. Erre hangzott a válasz: „Halld meg, Istenünk, hogyan csúfolnak minket! Fordítsd vissza fejükre gyalázkó-

dásukat! Legyenek prédává száműzetésük földjén! Ne nézd el bűnüket, és ne töröld el vétküket, mert téged bosszantottak, amikor az építőket gúnyolták. Mi azonban építettük tovább a várfalat, és el is készült az egész várfal félmagasságban, mert a nép nagy kedvvel dolgozott” (Neh 4,4–6).

A MEGOLDÁS

Mit is tehetett volna a nép ebben a helyzetben? És mit is tehetünk mi is hasonló helyzetben? Ugyanazt, amit Nehémiás könyvében olvasunk, és végezzük a magunk feladatát tovább jókedvvel.

A csúfolásra is igaz, hogy sajnós nem védhetjük meg gyermekeinket és magunkat az élet minden fájdalmával, igazságtalanságával szemben. Ám sokat tehetünk azzal, ha

minden pillanatban tudja gyermekünk, hogy mi, a szülők feltétel nélkül elfogadjuk őt, és mellette állunk, bármi is történjen. És mi se feledkezzünk meg arról, hogy a mi jó Atyánk mindig velünk van! Ő úgy fogad el és szeret minket, ahogy vagyunk.

Kérjük Őt, hogy bocsássa meg nekünk, ha néha felelőtlenül megbántunk másokat. Tanítson meg minket észrevenni a másik ember értékeit! Testvéri szeretetre és egymás megbecsülésére neveljen minket!

SEBESTYÉN ELEK ELŐD

Háborúhoz és békéhez egyaránt erő

FORDÍTSD ODA A MÁSIK ORCÁDAT IS

„Ne álljatok ellene a gonosznak, hanem a ki arcul üt téged jobb felől, fordítsd felé a másik orcádat is” – tanítja Jézus a hegyi beszédben. Hogyan és meddig érvényes ez a pacifista viszonyulás?

A legismertebb bibliai igevers ezzel a kérdéssel kapcsolatban az Ap-Csel 5,29-ben található. Péter viselkedése és örök igazságú válasza, miszerint „Istennek kell inkább engedni, minthogy az embereknek”, a legnehezebb élethelyzetekre is érvényes!

Isten ígéje a mi engedelmisségünk és ellenállásunk mércéje! Ha azzal teljesítjük akaratát, hogy ellent nem állásunkkal, békességes tū-

réssel, alázatos magatartással hirdetjük nevét, akkor az a helyes magatartás. De ha a zsarnokság el akarja hallgattatni Isten ígét, akkor Pétereként ellent kell állnunk, és Isten akaratát kell inkább követnünk!

Az erőszak-ellenességet és a békességes tūrést ne engedjük üres jelszóként felhasználni Krisztus ellen! Jakab apostol szerint is ez az ellenség meggyőzésének legjobb módszere: „Engedelmeskedjete hát Istennek; az ördögnek pedig álljatok ellen, és futni fog tőletek” (Jak 4,7), de ha ez a meggyőzési forma nem hatásos, hanem az ellenkező célt éri el, és az ellenfél agresszióját, erőszakosságát növeli, akkor – az apostolok példájához hasonlóan – jogos az ellenállás.

Majd megvédenek anyámasszony katonái? – avagy hogyan tud a katonaság férfit faragni a fiúkból

A magyar haderő mindössze 18 ezer fős – és ebben benne vannak a Honvéd Kórház asszisztensnői is. Szerbiában félmillió olyan férfi van, akinek a beolajozott fegyvere, a katonaruhája, a bakancsa az ágy alatt van. Ha azt mondják nekik, hogy reggelre a kapuban kint kell állnod, akkor 500 ezer ember teljes menetfelszerelésben kiképezve tudja, hogy mit kell tennie. Ahhoz, hogy nekünk legyen szavunk, nemcsak hadsereggel kell rendelkezniünk, hanem egy olyan nemzettel is, amelyben megpróbált férfiak vannak.

Hogyan jutottunk oda, hogy nemcsak minden fiús anyuka rémálma a hadsereg, hanem minden fiú és férfi rémálma is? Szinte mindenki úgy gondolja, hogy ma már a sorkatonaságra tényleg nincs szükség. De vajon most, hogy a szomszédban dúl a háború, el tudjuk-e még hinni azt, hogy nem kell már nekünk ilyen katonaság?

Miközben itt dúl a háború a szomszédban, most is azt látom, hogy nagyon sokan homokba dugják a fejüket, hogy nem, nem, az nagyon messze van. A valóság az, hogy nincs messze, a szomszédos országban van.

A magyar haderő csupán 18 ezer fős. Ebben benne vannak a Honvéd Kórház asszisztensnői is, a szakácsok, mindenki. Tehát amikor elkezdünk azon gondolkozni, hogy vajon mi mire vagyunk képesek, akkor ezt vegyük figyelembe, és kezdjünk nagyon mély önvizsgálatot tartani. Ha bármilyen védelmet biztosítanak a nálunk nagyobb, erősebb országok, az vajon mennyibe fog nekünk kerülni?

KILAKOLTATÁS A MAMAHOTELBŐL

Nézzük meg, hogy a katonaság mire is jó békeidőben, társadalmi szinten. A hadkötelezettség elsősorban azt adja a férfiaknak, hogy leszakadnak az anyjukról. Egy hadse-

regből visszatérő fiú már egészen biztosan nem tudott visszaköltözni a szüleihez. Ennek az egész beavatásnak az is a lényege volt, hogy megtapasztaltad a határaidat férfiként. Valakiknek bele kell erőltetniük a férfiakat abba a beavatásba, amelyen keresztül megtapasztalhatják, hogy hihetetlen erejük van. Ez, amióta világ a világ, így volt: semmilyen beavatásra nem jelentkeztek a fiúk önmaguktól.

Gondoljunk bele, ma a tényleg semmi- ben meg nem próbált, az iskolákat kijáró, a munkahelyükre bejáró, egyébként meg nagyon primán Netflixet nézni tudó fiúk gondolják azt, hogy ők a teremtés koronái. Valójában nem tud parancsolni az, aki nem tud engedelmeskedni.

Ezek belső önuralmi kérdések, és ezekből kezd kitűnni, hogy mennyire fontos ma az önbizalom az embereknek. Az önbizalom azt jelenti, hogy önmagamban is bíznom kell. Sok férfi kérdezi: mitől lesz önbizalmam, és mitől leszek magabiztos?

Attól, hogy sok-sok dologról megtapasztalom, hogy meg tudom csinálni. Aki nem megy át ezeken a megpróbáltatásokon, az nem tudja megtapasztalni, hogy ő mire képes. De akit átpasszíroznak ezen, abban egy hatalmas magabiztosság, önbecsülés, önbizalom jön létre, ami minden másra kisugárzik. Az egész világ, az egész nemzet, az egész társadalom gyökerei megerősödnek, hogyha a férfiak megerősödnek.

A másik fontos dolog: megtapasztalni a bajtársiasságot, a közösséget, azt, hogy hogyan kell összetartani, hogyan kell egymást segíteni nagyon nehéz helyzetekben.

BAJBAN ISMERSZIK MEG AZ IGAZI BARÁT

Minden ilyen helyzetben kezdenek szétválni a gerinctelen és a gerinces férfiak. Kezdesz rájönni, hogy meg kell erősítened a gerincet, ha addig gerinctelen voltál. Ha elmész gerinctelenül, és gerincesen jössz haza, akkor mindenki fogja látni rajtad a tartást. Ez belülről jön.

Ha te átmélt a tűzön, ha a sűrű erdőt bejártad éjszaka, ha a félelmeiden és a fizikai határaidon voltál túl, akkor válsz megpróbált férfit. És tudod, hogy ha bármi jön, képes leszel ugyanezt megtenni.

A nők felnéznek az ilyen férfiakra. Nem azért, mert voltak katonák, hanem mert a teljes kisugárzásuk, a problémamegoldó képességük, a terhelhetőségük, a hitük, a belső erejük és a gyakorlati felelősségvállalásuk vonzóvá teszi őket.

Nem lesz kérdés, hogy ő képes-e erre, nem lesz kérdés, hogy észreveszi-e a feladatot: meg fogja tudni csinálni, mert a beavatáson átesett. Aki nem esik át ezen, az soha életében nem gondol arra, hogy ilyen-olyan dolgokban részt kellene venni, határozottan lépni, felelősséget vállalni. Aki meg akarja szerezni azt a kisugárzást, ami tiszteletet szül, annak át kell esni ilyen típusú beavatásokon. Ennek a férfinak más lesz az időbeosztása és a fontossági sorrendje, mások lesznek a szavai, a hangszíne, a hangereje. Terveket tud szőni, és azokat meg is tudja valósítani. És annak, aki sok-sok megtapasztaláson esik át, érzelmi intelligenciája lesz. Ilyen férfiakra lenne szükség!

szükséges, az utóbbi azonban hasznos is

TESTVÉRI ISZONY

„Boldogok a szelídek, mert ők örökségül bírják a földet” – hangzik Jézus egyik legmegnyugtatóbb, minden szenvedő embernek erőt és hitet adó boldogmondása a hegyi beszédben.

De mikorra vonatkozik ez az ígéret? Mert a világ alakulása éppen ennek ellenkezőjét mutatja! Káin és Ábel története már évezredek óta éppen azt hirdeti: a szelíd meghal, míg a gyilkos megházasodik, gyermekeket nemz és várost épít. A lélegzetnyi létet élő Ábelek (nevének jelentése: lehelet) boldogsága a mennyben lesz, de most a Káinok birtokolják a földet!

A történelem formálói Káin leszármazottai, a Túbalkainok, „mindenféle réz- és vasszerszám kovácsmesterei” (1Móz 4,22), a fegyverkovácsok, akik eszköze az ellenkezést nem tűrő „véleményformálás”.

„Ember embernek farkasa!” – tartja a latin közmondás. A bűn az ajtó előtt leleselkedik. A testvérgyilkosság következménye pedig megmásíthatatlan: Ábel vére Káin kezéhez tapad – végérvényesen. Ez alól még a legszentebb cselekedet ideje alatt sem szabadulhat az ember. Egy szempillantás alatt versengéssé fajul a testvéri viszony, az áldozat bemutatása pedig gyilkos indulattá a közelében – de Isten uralkodhat rajta(m)!

Kié lesz a régió és a vallás?

A kijevi jeges szélben a Pecserszka Lavra ortodox barlangkolostor macskaköves udvarán áll fekete köpenyében az orosz egyház püspöke, miközben a távolban tűzérsegi ütegek dörögnek. Napról napra összeszoruló szívvel nézi, hogyan nyeli el lassan a várost a háború. A harcokban az ortodox keresztyénség szent helyei is veszélybe kerültek, így a Dnyeper folyóra néző templomok sora, amelyeknek aranyszínű hagymakupolái nemrég még békésen csillogtak a napfényben.

Az ortodox keresztyének mind Oroszországban, mind Ukrajnában a kijevi nagyfejedelem Kr. u. 988-ban történt megtéréséhez vezetnek vissza hitüket. Az oroszok Vlagyimir, az ukránok pedig Volodimir néven (a jelenlegi két elnök nevében is ugyanez az eltérés) emlegetik a nagyfejedelmet, akit a Bizánci Birodalom fővárosából, Konstantinápolyból érkezett misszionáriusok kereszteltek meg.

A legenda szerint Vlagyimir azután hozta meg ezt a döntést, miután küldöttei meglátogatták az Hagia Sophiát, és ékes szavakkal írták le az ortodox liturgiát, amely a fizikai érzékeket magával ragadja és Isten szent jelenlétére irányítja.

„Már nem tudtuk, hogy a mennyben vagy a földön vagyunk-e” – jelentették a követek. Vlagyimir herceg megkeresztelkedett, és elrendelte, hogy harcosait családjukkal együtt a Kelet-Római Birodalom papjai kereszteljék meg a Dnyeper folyóban. Kijev a keleti szlávok legfontosabb vallási központjává vált.

Mind az ukránok, mind az oroszok úgy tekintenek ezekre az eseményekre, mint a saját nemzetük születésére. Vlagyimir keresztyénsége a szétszórt, egymással rivalizáló törzseket egy néppé egyesítette. Ettől a pillanattól kezdve az ortodox keresztyénség alakította a keleti szlávok művészetét, építészetét, zenéjét, irodalmát és gondolkodását. A tatár hódítás alatt 1240-ben elpusztított Kijev hanyatlásnak in-

dult, és amikor az orosz fejedelmek levetették Batu kán igáját, Moszkva lépett Kijev helyébe a szláv ortodoxia központjaként.

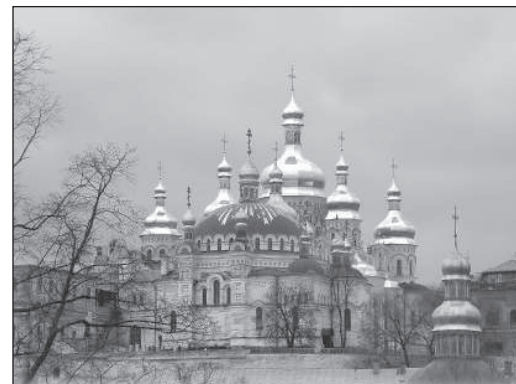
Konstantinápoly 1453-as iszlám meghódítása tovább erősítette Moszkva azon meggyőződését, hogy megörökölte az igaz keresztyénség védelmezőjének szerepét. A hárommillió négyzetkilométer területű Oroszország ekkorra már Európa legnagyobb állama lett, uralkodója, III. Iván minden oroszok cárijának nevezte magát, országát pedig Bizánc örököséiként, a nyugati keresztyénséggel szemben és egyidejűleg az iszlám ellenében határozta meg. Az orosz állam ideológiáját megalapozva ekkor írta Filofej szerzetes: „Két Róma elsüllyedt, a harmadik Moszkva lett, negyedik pedig nem lesz.”

Vagyis Róma és Konstantinápoly bukása után Moszkva fogja betölteni az egyetemes krisztusi küldetést.

EGYHÁZSZAKADÁS A 21. SZÁZADBAN

A 2014-ben lezajlott kijevi, úgynevezett Majdan téri forradalom után került újra napirendre az önálló egyház létrehozásának terve. Petro Porosenko megválasztott elnökként 2018-ban azzal a kéréssel fordult I. Bartolomaiosz konstantinápolyi ökumenikus pátriárkához, hogy adjon ki bullát az egységes autokefál, azaz önálló ukrán ortodox egyház létrehozásáról, kijevi patriarchátussal. I. Bartolomaiosz támogatta az ukrán tervet.

Bár a keleti ortodox keresztyénségnek nincs egyértelmű eljárása új autokefál egyház létrehozására, a világ 15 önálló ortodox egyháza, történelmi okokból, a konstantinápolyi ökumenikus ortodox pátriárkát tekinti „elsőnek az egyenlők között”. Ezért I. Bartolomaiosz úgy döntött, neki van felhatalmazása a státusz megadására, annak ellenére, hogy Moszkva kijelentette: „tartózkodjon az ukrán egyházi ügyekbe való beavatkozástól”,

valamint kifejezte „határozott tiltakozását és mély felháborodását” amiatt, hogy kijevi külső egyházmegyei vezetővé nevezte ki az Amerikai Egyesült Államokból Daniel pamphiloni érseket, Kanadából pedig Ilarion edmontoni püspököt, hogy Kijevbe utazzanak az autokefália előkészítésére.

Az I. Bartolomaiosz által kinevezett mindkét észak-amerikai főpap Nyugat-Ukrajnából származik, és az orosz ortodox egyház szempontjából „szakadár” ukrán egyházat képviselte. Oroszország jogellenesnek nyilvánította I. Bartolomaiosz lépéseit, kiemelve, hogy nem rendelkezik a római katolikus egyház fejéhez hasonló jogkörökkel.

2018 decemberében egy egyesítő tanács hivatalosan is feloszlatta az ukrainai ortodoxia többi ágát, és létrehozta az Ukrán Ortodox Egyházat. 2019 januárjában I. Bartolomaiosz aláírta a hivatalos rendeletet, a tomoszt, azaz az ukrán egyház önállóságát kimondó iratot. Az új, egyesített Ukrán Ortodox Egyház vezetője Epifanyij metropolita lett.

Az önállósodás I. Bartolomaiosz pozícióját is megerősítette, hiszen ezzel Konstantinápoly visszakapta fennhatóságát Kijev felett, továbbá híveket szerezve megnövelte befolyását.

Az orosz fél kiemelte, hogy a döntésben politikai indokok játszottak a főszerepet, az elnökválasztási kampányban használták fel az egyház ügyeit, amihez a konstantinápolyi pátriárka is segítséget nyújtott.

Háborúról és békéről,

Ofella Balázs: tűzharcban nincsenek ateisták

Amint megérkeztünk Afganisztánba, a pravoszláv bajtársaim polcain megjelentek az ikonok, és a tábori miséken is egyre többen vettek részt. Olyan srácok is, akikről egyébként nem is gondoltam volna, mondja Ofella Balázs egykori francia idegenlégiós, a Terrorelhárítási Központ (TEK) katonai kiképzője. Szerinte vannak helyzetek, amelyekben a képzettség sem elég a veszély elhárítására. Ilyenkor már csak Isten, a fizika és a ballisztika segíthet.

– A közelmúltban jelent meg könyve: Tíz év a Francia Idegenlégióban. Mi készítette arra, hogy megírja emlékiratait? Mi volt a legfontosabb, amit az olvasó tudtára akart adni?

– Annak, hogy belefogtam, voltak egyrészt személyes okai. Szerintem történt velem annyi érdekesség ebben a kilenc és fél évben, amit érdemes megörökíteni, és mivel van egy kis érzékem az íráshoz, adta magát, hogy egyszer majd így összegzem ezt. Emellett ott van az objektív ok, hogy az idegenlégió témája nagyon sok embert érdekel az országban, viszont mivel kevés hiteles információ jut el hozzájuk, olyan tévképzetek alakulnak ki rólunk, hogy tele vagyunk lelketlen pszichopatákkal és szökött bűnözőkkel, mások meg a különleges erőket is felülmúló superkatonaként képzelnek el minket, akiknek egy szál késsel kell egyedül túlélniük az őserdőben. Ezeket a mítoszokat is szerettem volna rombolni a könyvvel, a valóságot bemutatva. És persze szükség volt még a kiadóra, a Kárpátia Stúdióra, amely nélkül nem került volna piacra a mű.

– Egyáltalán, hogyan keveredik valaki az idegenlégióba? Mi vonzotta? Pénz, kalandvágy?

– Hogy mások hogyan keverednek oda, az személyfüggő. Ahány életút, annyiféle motiváció. Én konkrétan azért jelentkeztem, mert katona akartam lenni. Fiatal korom óta ez volt a vágyam, filmekben és könyvekben is ez a téma érdekelt, így nem volt meglepő, hogy huszonevésen egyenruhába bújtam. A pályaválasztásnál két út állt előttem ezen a téren: a Magyar Honvédség vagy a Légio. Mivel az előbbi az ekkor már húsz éve folyamatos leépítések hatására sok területen a padlón volt, a Légiohoz pedig vonzott a hírneve, a nyugati fegyverzet és a lehetséges külföldi missziók, úgy döntöttem, hogy először megpróbálom Franciaországban, és ha nem vesznek fel, még mindig felszerelhetek itthon. De felvettek.

– Egy interjúban beszélt arról, hogy Maliban és Afganisztánban is került életveszélyes helyzetekbe. Egy-egy ilyen eset után belegon-

dol az ember, hogy milyen értékes az élet, és mennyire könnyen elveszíthetjük?

– Még ha ennyire filozofikus gondolatok nem is fordultak meg a fejünkben, tudtuk, milyen szinten leselkednek ránk a veszélyek, és láttunk is erre példákat a környezetünk-ből. Tudtuk, hogy állandóan észnél kell lenni, és azt is, hogy vannak helyzetek, amikor lehet az ember bármennyire figyelmes vagy jól képzett, egyszerűen semmit nem tud tenni a veszély elhárítására. Akkor már csak Isten, a fizika és a ballisztika kezében vagyunk. És nem csak a haláltól tartottunk, egy végtag vagy a mozgásképesség elvesztése ugyanolyan ijesztő volt, vagy még rosszabb. És ezekre is voltak ott példák. Viszont azt le kell szögezniem, hogy ezek alacsony intenzitású konfliktusok voltak, statisztikailag nem volt túl nagy a kockázat, hogy meghalunk. Ilyen téren nem lehet összehasonlítani őket például az orosz-ukrán háborúval.

– Lapszámunk témája a béke. Mít gondol egy katona a békéről, hiszen Ön éppen az ellenkezőjére, a harcra volt kiképezve?

– Ahogy a latin mondás tartja, ha békét akarsz, készülj a háborúra. Itt kizárólag azért élhetünk nyugalomban és egy jól szervezett társadalomban, mert a határainkat fegyveres, harcra kiképzett katonák őrzik, és a belső rendet szintén fegyveres rendőrök biztosítják. Ha ezen szervezeteket megszüntetnénk, az egész pillanatok alatt zuhanna anarchiába... Hogy onnan aztán sok vér és szenvedés árán kiemelkedjen valamiféle rendszer,

melyet szintén fegyverrel biztosítanak. Az emberi társadalmak, sőt a legtöbb élőlény így működik. És a mi békéhez szokott társadalmunkat sokkal jobban megviselné egy ilyen összeomlás, mint sok harmadik világbeli népet, melyek azért már hozzá vannak szokva a hasonló megpróbáltatásokhoz.

– Nem olvastam ugyan hittel kapcsolatos megnyilatkozásait, de voltak-e pillanatok, helyzetek a bevetési során, amikor az ima és az istenhit segítségére volt Önnek és bajtársainak?

– Tűzharcban nem nagyon vannak ateisták. Látványos volt, hogy amint megérkeztünk például Afganisztánba, a pravoszláv bajtársaim polcain megjelentek az ikonok, vagy a tábori miséken is egyre többen vettek részt. Olyan srácok is, akikről egyébként nem is gondoltam volna. Nincsenek erről hivatalos statisztikák, de szerintem nagy részünk hitt Istenben. És ez szerintem előnyös egy katonánál. Ha tudja, hogy van valaki, akire akkor is számíthat, amikor már minden reménytelennek tűnik, az segít megakadályozni, hogy kialakuljon nála a pánik vagy teljes letargiába essen. És ez életmentő lehet.

– Meghökkenítő volt, amit arra a kérdésre nyilatkozott, hogy hol érte a legnagyobb kultúrsock. Miközben hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy a globalizáció lefedi a világ nagy részét, mégiscsak vannak helyek, ahol az Ön szavaival a „legsötétebb őskort” találni?

egy volt francia idegenlégióossal

– A világ népességének nagy része ilyen körülmények között él. Ezért érdemes világot látni, és ilyen helyekre utazni, hogy rádöbbenjünk, itthon milyen szerencsések vagyunk. Pontosabban ez nem szerencse, ezeket a körülményeket az őseink és mi hoztuk létre és tartjuk fenn, kőkemény munkával. Míg egyesek otthon élhetetlennek minősítik az országot és mindennel bajuk van, emberek milliárdjai nem jutnak tiszta ivóvízhez, nincs náluk szervezett szemétszállítás, belehalnak egy vérmérgezésbe vagy egy gyermekszülésbe, kisgyerekként megcsónkítják a nemi szervüket és az életükben nem tanulnak meg még olvasni sem. Azon meg mindig mosolygok, aki a magyar közlekedési morált szidja. Az ilyen nemhogy Afrikában, de még Párizsban sem vezetett soha.

– A valóságon túl, lelkiükben ki lehet-e lépni valaha az idegenlégióból? Nem kísértik a tűzharcok, összecsapások? Egyszóval mindaz, amit az átlagember csak filmekben lát, Ön viszont a valóságban is részese volt...

– Vannak, akiknél jelentkezik a poszttraumás stressz, de ez engem elkerült. De ismétlem, én csak alacsony intenzitású konfliktusokban vettem részt Maliban és Afganisztánban. Ha engem is harcokcsikkal és nehéztűzességgel lőttek volna, mint most sokakat az ukrán fronton, nem tudom, mi lenne a helyzet. A francia hadsereg egyébként végig odafigyelt a katonái mentális egészségére, állandóan a rendelkezésünkre álltak a pszichológusok, és rendszeresen vizsgáltak is minket. Olyan értelemben viszont a részem maradt a

Légió, hogy mindhalálig büszke leszek azokra az évekre, amiket itt töltöttem.

– Ön fordította magyarrá Laurent Ober-tone Gerilla című regényeit, melyek a francia társadalom összeomlásáról szólnak. Járőrözött is francia rendőrökkel. Tehát volt lehetősége élőben is látni a valóságot. Milyen a francia valóság? És milyen lesz a nyugat-európai jövő? Eldönti a demográfia, ahogy sokan állítják?

– Szomorú volt látni Franciaország leépülését. Egy gyönyörű és mind természeti kincsekben, mind történelmi-kulturális örökségben gazdag ország, mely körülbelül harminc évvel ezelőttig a Föld egyik legélhetőbb helye volt. Még mindig élhető hely, főleg vidéken, de a folyamatok nem jók. A sokszor kontroll nélküli bevándorlás miatt főleg a nagyvárosokban egyre csak csökken a francia lakosság aránya, megjelent az elgettósodás, a bőkezű szociális rendszeren való élőködés, és válaszul az állam inkább a saját rendőreit korlátozta, és a saját kultúráját tagadta meg. Ma már nem „politikailag korrekt” a francia történelem olyan dicsőséges fejezeteit emlegetni, mint a 732-es poitiers-i győzelem az arabok felett vagy a kereszties hadjáratok, de még Napóleon is sorozatos politikai támadások keresztüzében áll. Én azért remélem, hogy valahogy megfordulnak ezek a folyamatok, és az ország megmarad franciának.

– Milyen volt hazatérni Magyarországra, olyan helyszínekről, ahol szinte égett az ember talpa alatt a talaj? Ha Nyugatra nézünk, társadalmi konfliktusokat látunk, Keleten háborút. Magyarország eközben nagyon tudatosan törekszik arra, hogy ne sodródjon bele semmilyen háborús konfliktusba, miközben Európa szemében vörös posztó a békét hangoztató véleményével. Jó ez az irány?

– Én szerettem Franciaországot és a francia embereket, de ettől függetlenül mindig is magyarnak tartottam magam. Meg se próbáltam franciává válni. Ebből kifolyólag jólesett hazatérni. Azt jónak tartom, hogy semlegesek próbálunk maradni két idegen állam konfliktusában, de amíg az EU belefolyik a háborúba, a gazdasági hatásait mi sem kerülhetjük el.

Egyébként, ha Nyugat-Európából indulunk ki, Magyarország, illetve Közép-Európa valóban a béke szigete?

Jelenleg valami hasonló a helyzet, de nem jó azzal áltatni magunkat, hogy ez örökre így marad. Minden, ami Nyugaton megjelenik, húsz éven belül begyűri hozzánk is. Ha Európa nagyhatalmai elbuknak, vagy feladják az identitásukat, nekünk, kisebbeknek sem lesz sok esélyünk a túlélésre.

FÁBIÁN TIBOR

Ofella Balázs: Tíz év a Francia Idegenlégióban, Kárpátia Stúdió, 2022

Francia Idegenlégió. A világ egyik legismertebb és egyben legféltreismertebb katonai alakulata. Tagjai Rejtő Jenő regényei alapján mind kemény öklű bajkeverők. A bulvárlapok szerint agymosott gyilkológépek, akik civilként egytől egyig az alvilágban folytatják. Az itt megfordult beteges hazudozók meséiben (akik általában idő előtt leléptek) John Rambo és James Bond keverékei. A kádárista történészek könyveiben az imperializmus öklei, akik naponta kiirtanak legalább egy afrikai falut. A lilaködös pacifisták gondolataiban lelketlen zsoldosok, akik pa-

Francia Idegenlégió. A világ egyik legismertebb és egyben legféltreismertebb katonai alakulata. Tagjai Rejtő Jenő regényei alapján mind kemény öklű bajkeverők. A bulvárlapok szerint agymosott gyilkológépek, akik civilként egytől egyig az alvilágban folytatják. Az itt megfordult beteges hazudozók meséiben (akik általában idő előtt leléptek) John Rambo és James Bond keverékei. A kádárista történészek könyveiben az imperializmus öklei, akik naponta kiirtanak legalább egy afrikai falut. A lilaködös pacifisták gondolataiban lelketlen zsoldosok, akik parancsra az anyjukat is megölnék. Ez a könyv viszont egy olyan magyar katona szemszögéből mutatja be az Idegenlégiót, aki tényleg itt szolgált és viszonylag mozgalmas karriert tudhat maga mögött. Ofella Balázs közel tíz év alatt megfordult Afganisztánban, Francia Guyana őserdeiben és a saharai Maliban is. Életútja nem mindennapi fordulatokban és kalandokban bővelkedett, ezen keresztül pedig egy olyan világba nyerünk bepillantást, amelyről ritkán születnek leírások. A kemény kiképzések és a bevetések feszült légkörében természetesen humoros jelenetek is bőven akadnak, így nem egyszer tényleg úgy érezzük, mintha Rejtő Jenő történetei keltek volna életre. A könyv izgalmas olvasmány mindenki számára, akit érdekelnek a háborús konfliktusok, de azok sem fogják tudni letenni, akik egy kis kikapcsolódásra vágyanak.

rancsra az anyjukat is megölnék. Ez a könyv viszont egy olyan magyar katona szemszögéből mutatja be az Idegenlégiót, aki tényleg itt szolgált, és viszonylag mozgalmas karriert tudhat maga mögött. Ofella Balázs közel tíz év alatt megfordult Afganisztánban, Francia Guyana őserdeiben és a saharai Maliban is. Életútja nem mindennapi fordulatokban és kalandokban bővelkedett, ezen keresztül pedig egy olyan világba nyerünk bepillantást, amelyről ritkán születnek leírások. A kemény kiképzések és a bevetések feszült légkörében természetesen humoros jelenetek is bőven akadnak, így nemegyszer tényleg úgy érezzük, mintha Rejtő Jenő történetei keltek volna életre. A könyv izgalmas olvasmány mindenki számára, akit érdekelnek a háborús konfliktusok, de azok sem fogják tudni letenni, akik egy kis kikapcsolódásra vágyanak.

A testvérvetélkedés

Amikor egy szerető férj és feleség nagyobb családot tervez, és megszületnek a kért, vágyott gyermekek, különböző álmok lebegnek a szülői szemek előtt udvaron önfelédten játszó testvérekről, akik kacagva rohannak be, amikor a szülő hívja őket, udvariasak és tisztelettudók.

A szülők ősidők óta – éppen korlátozott erőforrásaik miatt – versenyztettek utódaikat. A mesebeli próbatétel – melyik lány szereti jobban az apját – valóságos probléma. A szülő azokat a gyerekeit részesítette előnyben, akik jobban szolgálták a család vagy az ő személyes érdekeit. A szülők érthető módon mindig is jobban szerették azokat a gyereket, akik engedelmesek voltak, akik az ő értékeiket látszottak inkább megvalósítani.

A születési sorrend nagymértékben hat is az utódok személyiségére, az elsőszülöttek ősi stratégiája az engedelmisség és a szülői értékek továbbvitele.

A születésszabályozás és a viszonylagos jólét a fejlett világ újkori fejleménye. Az emberiség történelmének utolsó 30-50 évében engedélyezték a családtervezésnek és a gyermekek számának a család eltartóképességéhez való igazítását, bár ez nem keresztyén gondolkodás szerinti.

Az ezt megelőző korszakban a megszületett gyermekeknek jó, ha a fele megérte a felnőttkort. Sok időn át tehát az ember is úgy formálódott, hogy a testvérek harcában dőlt el, ki lesz a győztes túlélő. A testvérek közti irigység, féltékenység, vetélkedés és ezek negatív következményei (a kicsik bánalmazása, a nagyok beárulása) az emberi természet része. Ma már szükségtelen, és elmentmond erkölcsi értékeinknek, de kiirtani, megszüntetni akkor sem lehet, megtanulhatjuk viszont megfelelően kezelni. Az emberben ugyanis természeténél fogva a szövetségalkotás, a kötődés, a szeretet is ott van, s megfelelő környezetben a testvérek közti rivalizálás testvérszeretethez fordul át.

AKKOR MEG MINEK A TESTVÉR?

A problémák ellenére a testvériség a legerősebb szövetség, és nem csak erkölcsi okokból. Az állatvilágban is ismert jelenség, hogy a testvérek segítik egymást a hatalmi harcban vagy a szaporodásban. A rokonszelekció elmélete szerint az önzetlen viselkedés nem más, mint a rokonoknak való kedvezés. Ezért a testvérségnek csak egyik arca a vetélkedés, a másik a jobban-rosszban való összetartás, egymás kölcsönös önzetlen segítése.

A felmérések szerint házasság előtt mindenki legalább két gyereket akar, a testvérség az emberek szerint nagyon is vágyott dolog. Hogy a testvérségből életre szóló szövetség bontakozzon ki, azért sokat tehetünk.

A TESTVÉRVETÉLKEDÉS KEZELÉSE

A legrosszabbat teszi a szülő, ha kétségbeesik, felháborodik, megtorol, mikor vetélkedést, irigységet, gyűlölködést tapasztal. A szülőknek tudomásul kell venniük, hogy gyermekek szemében ők a mindenható „félistenek”, akiknek már csak a pillantásáért, jó szaváért is harcolni fognak. Ha a szülő nem megfelelően viselkedik a testvérharcban, ő maga lesz a vizályt szító, aki kegyeket és büntetéseket osztogatva olajat önt a gyűlölködés tüzeire.

Az emberek kapcsolataikban nevelésüktől függően kooperatívak vagy vetélkedők. Ha a szülő mindig a kooperációt, a kölcsönösséget, az egyenlőséget jutalmazza, akkor a gyerekek a testvéreket szövetségeseznek tekintik. Ha a szülő viták esetén „igazságot tesz”, valamely gyermeknek rendszeresen kedvez, a gyerekeket felcímkézi (te okos vagy, te meg szép stb.), óhatatlanul egyenlőtlenséget teremt. A gyerekek persze sosem egyforma képességűek, már csak életkori különbségeik miatt sem, és ösztönösen törekednek is saját területük kialakítására, ahol ők sikeresek lehetnek. A szülő dolga mindegyiket értékelni és bátorítani, de sosem egymáshoz képest, hanem mindig önmagukban. A gyerekeknek meg kell érteniük, hogy nem egymás ellen kell harcolniuk egy képzeletbeli dobogó legfelső fokáért, hanem egymással vállvetve kell küzdeniük a családért mint egészért.

EGY-KÉT MEGFONTOLANDÓ SZEMPONT

- Nézzünk magunkba, nem mi szítjuk-e akaratlanul is a gyerekek közt a vetélkedést!
- Tanuljunk meg konfliktusokat békésen megoldani, hogy segíthessünk gyerekeinknek is ebben!
- Érezhesse mindenki a családban, hogy ő egyéniség, becsülik, tisztelik, és ezt nem mások rovására kell kiérdemelnie.
- A legtöbb, amit egy szülő adhat gyermekének, az ideje és a figyelme.

- Hagyjunk időt a gyerekeknek, hogy megtanulják negatív indulataikat kezelni, tekintsük ezeket természetesnek, de leküzdendőnek, és segítsünk nekik, ne tőlük várjuk a megoldást.
- Adjunk minden gyermeknek kedvező lehetőségeket arra, hogy kiérdemelje a figyelmünket.
- Alakítsunk ki olyan programokat és feladatokat, amiket csak együtt lehet sikeresen megoldani.
- Jutalmazzuk az együttműködést, az önzetlenséget; gátoljuk meg, mint megengedhetetlen viselkedést, az agresszivitást és vetélkedést, de ne büntessük. (Egy anyuka sajátos megoldást alkalmazott, amikor nagyobb lánya ismételtelen beleharapott öccsébe: megharapta lányát, és amikor az feljajdult, elmagyarázta, hogy öccse is ezt érzi harapáskor.)
- A játékért, helyért, kiváltságért folytatott veszekedést gátoljuk meg. (Egy anyuka mesélte a minap: mikor két lánya veszekedni kezdett az „egeres” tárgyért, mindketten egy sima tárgyért kaptak, és a mama evett az egy szem kedvenc tárgyából.)
- Korrektek legyünk, ne játsszunk egyenlősdi; az egyenlősdi végső soron igazságtalan (pl. a kisebbtől nem várható el ugyanaz, mint a nagyobbtól).
- Minden gyerekkel beszéljünk négy szemközt is, hogy érezhesse, elismert és elfogadott mint egyéniség. Kérdezzük arról, hogyan látja testvéreinek viselkedését és a család életét.
- Legyen időnként egy családi fórum, ahol mindenki elmondhatja véleményét, érzéseit, sérelmeit, és közösen alakítsunk ki pozitív szabályokat arra, hogy a konfliktusok a jövőben ne fordulhassanak újra elő.
- Ne feledjük: ha egy családban még a nagyobb gyerekek közt is erős a rivalizálás, ott a szülők csinálnak valamit rosszul.

Belső béke

Meg tudjuk-e teremteni magunkban a békét, vagyis el tudjuk-e érni a hétköznapi életben a nyugalmi állapotunkat? Nem egyszerű feladat, ugyanis a stressz olyan mértékben van jelen társadalmunkban, hogy már a legkisebb korosztályt is veszélyezteti. A gyermekek valószínűleg éppen miattunk, felnőttek miatt kínlódnak a stresszel, hiszen ha a szülők, nagyszülők, pedagógusok ingerültek, akkor ezt már egészen zsenge korában átadjuk a következő nemzedéknek is.

Vannak olyan feszültségek, amelyek azért alakultak ki bennünk, mert nem vagyunk kibékülve önmagunkkal, valami többre vágyunk, mint ami az életünkben van, de nem tudjuk megteremteni. Vagy pedig nem elég az, amit megvalósítottunk, és emiatt folyamatosan emésztjük magunkat. Ezek belső, önmagunkkal való konfliktusaink.

A probléma másik forrása lehet az, hogy nem tudunk megfelelni külső elvárásoknak. Ezek a külső elvárások lehetnek munkahelyiek, de ugyanúgy kiindulhatnak családon belül is. Olyankor vehetjük ezt észre, amikor nem elegendő az, amit nyújtani tudunk a kívülvilágnak, és elégedetlenséget érzünk a környezetünkben. Ezekből akár komplexusok is kialakulhatnak, s azok nyomán a feszültség állandósulhat. Ezek külső okok, de a belső békénket veszélyeztetik.

Előfordul, hogy nem azért vagyunk feszültek, mert mi nem tudunk valakiknek megfelelni, hanem nekünk nem tud megfelelni senki, azaz az elvárásaink irreálisan nagyok. Nem jó a kolléga viselkedése, elégedetlenek vagyunk a gyermekünkkel, akár a férjünkkel vagy feleségünkkel is, vagy mindenkivel egyszerre.

Szorongásainknak lehetnek anyagi okaik is. Fojtogathat a folyamatos létbizonytalanság, vagy, hogy az igényeink nagyobbak, mint amekkoráknak a kielégítésére lehetőségünk van, de a munkahely elvesztésének félelme is.

Egyedül élő ember szorongását okozhatja a magány is, vagy az ebből fakadó elkeseredés, mert a kívülvilágtól nem azt kapja, amit szeretne, vagy amit a saját elképzelése szerint megérdemel.

Sok ember vegetál rossz házasságban, amelyet sem megjavítani nem tud, sem kilépni belőle nem képes.

Rengeteg, betegséggel küzdő ember van, akit nem gyógyítanak meg a gyógyszerek, és havonta, kéthavonta a felülvizsgálatok tartanak folyamatos stresszben, mert fél a rosszabb vizsgálati eredményektől.

LELKI MUNKA

Ha érzünk állandósult vagy visszatérő feszültséget, szorongást magunkban, és végigolvastuk a felsorolást, melyik pontban ismerünk magunkra? Ugyanis a szorongást leküzdeni csak akkor lehet, ha képesek vagyunk felismerni, hogy mi okozza. Már az is, ha eddig elolvastuk és a cím láttán nem lapoztunk rögtön tovább, jele annak, hogy megoldásokat keresünk.

Ha feszültségben élünk, azt mutatja, hogy belül a lelkünk szenved. A lelkünk jelzi azt, hogy valamin változtatni kellene, de nem mindig tudjuk megérteni a jeleket. A lelkünk üzenete az szokott lenni, hogy valahol bent, magunkban kell változni.

Elgondolkodtunk-e már azon, hogy min kellene változtatnunk magunkban, hogy visszanyerjük a nyugalmunkat, és ne legyen feszült bennünk és körülöttünk a légkör?

Lehet, hogy nem erre a megoldásra gondoltunk, és sokkal jobban szeretnénk, ha varázstűtésre körülöttünk változna meg minden, pedig a belső béke elérésének a módja a lelki munka.

Ha mérgező kapcsolatban élünk, akkor a legjobb az lenne, ha ezeket a kapcsolatunkat vagy meg tudnánk javítani, vagy – ha nem rajtunk áll a megjobbítás – meg tudnánk szakítani mindazokat a kapcsolatunkat, me-

lyeknek fenntartása szorongással, netalán félelemmel tölt el bennünket.

Első lépésként meg kell tanulnunk elfogadni a körülményeinket, környezetünket, családjunkat és önmagunkat. Majd el kell kezdeni dolgozni a kapcsolatainkért, hogy jobbak legyenek. Azaz egyszerűen megfogalmazva: nemcsak kapni, hanem adni is kell.

IGAZI MEGOLDÁS

Ma divatos tanács, hogy meditáljunk. Rövid távon ennek tényleg van nyugtató hatása, de a problémákat körülöttünk nem oldja meg, a kapcsolatainkat nem javítja meg, és ugyanaz a feszültség visszatér.

Mindezek mellett nagyon fontos kiépíteni egy élő kapcsolatot Istennel, aminek része az imádság, amelyben kérem az Úr támogatását, és nemcsak kérni, hanem hálát adni is tudok, s össze tudom foglalni mindazokat az ajándékokat, áldásokat, amelyeket kaptam. Ebben helyet kell kapnia a bűnbánatnak is, hiszen a problémáim egy részének okozója biztosan saját magam vagyok.

Önmagam megvizsgálása után a következő lépés az, hogy el tudom fogadni önmagam és mindazokat a körülményeket, amelyeken nem tudok változtatni. Ez a lelki munka néha egyedül is célravezető, de ha nem sikerül, lehet segítséget kérni. Biztosan van a környezetünkben olyan pszichológus, akire bátran támaszkodhatunk.

Mindezek után lehet elkezdni dolgozni a kapcsolataimon. A belső feszültség forrása sokszor a családon belüli elhidegült hangulat, vagy az egymás meg nem értése, viták, veszekedések. Ha van szeretet a családtagok között, minden kapcsolat megjavítható, minden elcsúszott helyzet helyrehozható. De az ilyen beszélgetésekhez őszinte beismerések kellenek.

Miért hangsúlyoztam ki ezt? Sokan mondhatnák, hogy de kérem, én azért vagyok feszült, mert nem becsülnék meg a munkahelyemen, vagy azért, mert hatalmas áremelkedések vannak, vagy mert félek a jövőbeni létszámcsökkentéstől. Nekem a munkatársaimmal van problémám, vagy a szomszédommal, és még lehetne ezeket sorolni.

Erre azt mondom, hogy ezek mind a felszín dolgai. Ha szerető családi háttér van mögöttem, ahol a családtagok kölcsönösen segítik egymást, megbíznak egymásban, őszinték, tisztelettel viselkednek egymással, akkor a világot is másképp látom.

Sok-sok bizonytalansági tényező van a környezetünkben, amelyen változtatni nem tudunk, viszont ha lelkileg stabilak vagyunk, ezek nem tudnak megingatni, és nem tudják felborítani a lelki békénket.

A legfontosabb az, ami a családjunkban történik. Minden egyéb csak másodlagos.

Collegium Varadinum

Épületavató ünnepséget tartott a Collegium Varadinum, illetve hivatalosan megnyitották a 45 hallgatóval elindult szakkollégiumi egyetemi tanévet november 24-én este Nagyváradon. A Collegium Varadinum Egyesület és a KREK által szervezett rendezvényen közreműködtek a Nagyvárad Művészeti Középiskola és a Partiumi Keresztény Egyetem diákjai.

A magyar kormány támogatásával felújított épület a Királyhágómelléki Református Egyházkerület tulajdonában van, a Collegium Varadinum Egyesület tőle bérlti. Bentlakást nyújt a szakkollégistáknak, illetve az ingatlanban folyik a képzés, és az egyesület székhelye is ott található.

Az egybegyűlteket Tötös Áron, a Collegium Varadinum elnöke üdvözölte, majd igei köszöntőkkel kezdődött az ünnepség.

ISTENNÉL VAN A MEGOLDÁS

Csúry István református püspök Dániel könyve II. részének 47. versét idézte („Dánielnek pedig azt mondta a király: valóban az Istenetek az istenek Istene, a királyok Ura és a titkok Feltárója, ezért tudtad feltárni ezt a titkot”).

Kijelentette: amikor egy szakkollégium elindítja a maga munkáját, és az anyaszentegyház mellé áll, ez azt jelenti, hogy mindenki tudtára akarják adni: Istennél van a megoldás – ezért tudunk előrelépni és fejlődni. Dr. Kovács F. Zsolt nagyvárad-újvárosi római katolikus plébános azon meggyőződésének adott hangot, hogy a diákok és a kutatók nem a burkolt, hanem a tiszta tudásra szeretnének szert tenni, önszorgalomból és az oktatók által nyújtott képzés révén.

Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnöke, Románia miniszterelnök-helyettese szerint a közösségépítésnek nincs alternatívá-

ja, ha boldogulni és jövőt építeni akarunk. A szakkollégistákat arra kérte, hogy olvassanak sokat. Szépirodalmat, filozófiát, történelmet, sok-sok olyan szöveget, amely új világokba vezet el őket. Az olvasásról és a kritikai szemléletről sose mondjanak le, ne higgyék azt, hogy 160 karakterrel leírható a világ, hogy 160 karakterrel elmesélhető az ember története az egyiptomiaktól vagy görögöktől kezdve az első tudományos műhelyeket kiépítő középkori egyházakig.

„A világ több a világhálónál, egy szakkollégium pedig több egy épületnél, mert nemcsak a tudás elsajátításának, de a közösségek építésének is helyszíne. Kívánok a Collegium Varadinumnak hosszú és pezsgő tudományos életet, sok lakót és erős közösséget!” – fogalmazott.

FEJBEN, LÉLEKBEN, SZÍVBEN

Greza Csaba, Magyarország Kolozsvári Főkonzulátusának főkonzulja hangsúlyozta: a magyar kormány az elkezdett beruházásait végigviszi, és a stratégiai célkitűzéseit soha sem adja fel, bármennyire nehéz is a helyzet. Ezen célok zászlóshajói pedig az oktatás és a magyar történelmi egyházakkal való együttműködés. Meglátásában a szakkollégium alkotó környezetet teremt a megismeréshez, működésének lényege és célja pedig a történelem tanulmányozása, a jövőépítés, identitásunk és a kultúra megőrzése, s ezek nem kötődnek határokhoz, hiszen „a fejünkben, a lelkünkben és a szívünkben léteznek”.

Szabó Ödön, az RMDSZ Bihar megyei szervezetének ügyvezető elnöke, a képviselőház oktatási szakbizottságának alelnöke azt kérte a szakkollégistáktól, legyen számukra ez az épület egy olyan hely, ahol megfelelő módon fel tudnak töltekezni, és egyfajta váradi szellemiséggel gazdagodnak. Legyenek bátrak, reagáljanak dolgokra, ne féljenek kérdé-

seket feltenni, és ne csüggedjenek, ha esetleg valamire nem találják meg a választ. Legyenek mindig tisztában azzal is, hogy mit mondanak, és vállaljanak közösséget egymással.

ÉRTÉKKÖZÖSSÉG

Dr. habil Horváth László egyetemi docens, a budapesti Eötvös Collegium igazgatója az általa vezetett intézmény történetét ismertette múltidéző és jövőbe mutató gondolataiban.

Dr. Pálfi József, a Partiumi Keresztény Egyetem rektora szerint a lényeg az, hogy akiket a Collegium Varadinumban képeznek, legyenek értelmesek, ismeretekkel és tudással felvértezettek, hiszen fontos a tehetséggondozás, az ambiciózus fiataloknak a támogatása, a piacképes tudás átadása és az értékközösség kialakítása.

Dr. Nagy Mihály Zoltán történész-levéltáros, a Nagyvárad Egyetem adjunktusa arról beszélt, mi a hosszú távú siker titka és alapja. Farkas Zsolt, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület közigazgatási előadótanácsosa felidézte saját iskoláskori emlékeit, örömeinek adva hangot, hogy a felújított ingatlant ismét fiatalok vehették birtokukba.

Az ünnepségen felléptek a Nagyvárad Művészeti Középiskola diákjai (Bacsó Ágnes, Szakács Panna, Simó Fanni) és fuvola-tanárjuk, Mircescu Georgiana, valamint Pácsi Árpád szakkollégista, a PKE hallgatója.

CIUCUR LOSONCZI ANTONIUS, ERDON.RO

Peregrinatio Hungarica

A 300 évvel ezelőtti első magyar nyelvű iszentszteletről emlékezett meg november 19-én Utrechtben (Hollandia) egy csaknem százfős közösség.

Az ünnepség koszorúzással kezdődött az Akadémia Dóm téri főépületének aulájában, a vándordiák domborművénél, s az ezeréves Pieterskerkben (Szent Péter-templomban) folytatódott. Többek közt dr. Kocsis András, Magyarország nagykövete, dr. Baráth Béla, a Debreceni Hittudományi Akadémia rektora, dr. Juhász Tamás ny. kolozsvári teológiai tanár és dr. Hermán M. János tartott előadást a holland-magyar egyházi kapcsolatokról.

A Hágai Magyar Kórus lelket melengetően énekelte Kodály Zoltán 150. zsoltárfeldolgozását és Gárdonyi Zoltán Ahova te mégy című kórusművét.

A szünet után két olyan holland református lelkész is tartott előadást, aki egykor Kolozsváron tanult: dr. G. H. van de Graaf Az első németalföldi értekezés Kolozsváron címmel, Ida Eldering-Jonckers Nieboer pedig Ki volt Hebe Kohlbrugge? címmel.

Köszöntőlevelet küldött a Magyarországi Református Egyház, a Holland Protestáns Teológiai Egyetem, az Utrechti Ökumenikus Tanács, a Pápai Református Teológiai Akadémia, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, a Komáromi Selye János Egyetem Református Teológiai Kara és a Nagyvárad Partiumi Keresztény Egyetem.

KLAAS ELDERING ref. lelkész

Áramoljon és lüktessen bennünk az evangélium!

Beiktatták Királyhágómellék nyolcadik püspökét

(Folytatás az 1. oldalról)

Az igehirdetés után Farkas Zsolt tanácsos vette át a szót, majd Bara Lajos főgondnok megnyitotta a közgyűlést, arra biztatva, hogy a feladatvállalásban Isten iránti szeretetünket gyakoroljuk, ez a lehetőségünk, amellyel egyenként el kell számolnunk az Úr előtt.

MULTIFOKÁLIS SZEMÜVEG

Csúry István leköszönő püspök vette be Bogdán Szabolcs János megválasztott püspök eskütételét. Ezt követően Balog Zoltán dunameléki püspök, a Generális Konvent és a Magyarországi Református Zsinat elnöke tartott iktatóbeszédet. „Történt azokban a napokban, hogy kiment a hegyre imádkozni, és Istenhez imádkozva virasztotta át az éjszakát. Amikor megvirradt, odahívta tanítványait, és kiválasztott közülük tizenkettőt, akiket apostoloknak is nevezett: Simont, akit Péternek nevezett el, Andrászt, a testvérét, Jakabot és Jánost, Fülöpöt és Bertalant, Mátét és Tamást, Jakabot, Alfeus fiát és Simont, akit Zélótának neveztek, Júdást, Jakab fiát és Júdás Iskáriótest, aki árulóvá lett” – szolt a Bibliaolvasó kalauz újszövetségi napi igéje. Balog Zoltán az új püspöknek lelki értelemben multifokális szemüveget ajánlott, amellyel közelre és távolra is jól láthat: tisztán szemlélheti az igét és a környezetét, a legkisebb falu utolsó reformátusát, az elkallódott híveket, az anyaországot és a hazai vezetést is. „Jogunk nincs hozzá, de kötelességünk magunkat az apostolokhoz hasonlítani” – szolt a bátorítás az új püspöktársához.

GYÓGYSZER MINDENRE

Bogdán Szabolcs János igei szolgálata, székfoglaló beszéde a Róm 1,16a verse alapján szolt Szentlélekkel átitatottan: „Mert nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Isten hatalma az minden hívőnek üdvösségére.” Nekünk, keresztyéneknek hirdetni kell, hogy van gyógyszer: az evangélium, és van gyógyítónk, Jézus Krisztusunk. Legyünk készek a ránk bízott küldetésre, ne szégyelljük az evangéliumot sehol, ne zárjuk be a templomokba, hanem hirdessük mindenhol, ahol folyik az élet.

Az evangélium az a többlet, amivel a világ nem rendelkezik. Nem a fülünket gyönyörködte-tő beszéd, hanem Isten élő és ható igéje. Ahol az evangélium Isten erejének a lelkével szólal meg, ott pezszés, megtérés, megújulás lesz. Tőlünk

alázatot, elszántságot és hűséges engedelmességet vár az Úr, de a siker kulcsa nem mi vagyunk, mert az túl megterhelő lenne, hanem Isten ereje. Ezt azonban csak akkor érzük el, ha a hirdetett szavak mögött fedezetként ott van az életünk is. Tegyük meg mindent, hogy áramoljon és lüktessen bennünk az evangélium, mint vér a testben, mert ezáltal leszünk élő és másokat is éltető egyházzá! – mondta a beiktatott egyházfő.

KÖSZÖNTÉSEK

A köszöntések rendjén Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke fiatal püspöktársára tekintve megnyugtatónak nevezte, hogy van kinek átadni a szolgálatot, van folytatás. A Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség részéről dr. Kerekes László segédpüspök kiemelte: a tevékeny szeretet tiszta szívből, jó lelkiismerettel és képmutatás nélkül jön. Adorjáni Dezső, a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház püspöke szerint akkor leszünk Krisztus őrtüzei, ha együtt épülünk lelki farakásokká. Ezt a gondolatot vitte tovább Kovács István, a Magyar Unitárius Egyház püspöke: Erdélyben megtanultuk, fontos, hogy egymás kezét fogva

álljunk a gáton, a közös küldetés lényege az, hogy egyedül a szeretet tud győzni.

Radu Valer Rus, a Nagyváradai Román Ortodox Püspökség vikáriusa Sofronie Drincec nagyváradai püspök üdvözlését adta át. Valer Părău zilahi görögkatolikus esperes a megye reformátusaival ápolta jó kapcsolatról beszélt, míg Martina Wasserloos, a Református Világközösség Európai Régiójának elnöke további egymástól való tanulást, kölcsönös segítséget kívánt.

A világi előljárók közül Nagy János, a magyar miniszterelnöki irodát vezető államtitkár arra hívta fel a figyelmet, hogy csak akkor élhetünk sorsközösségben, ha meghalljuk Isten szavát, s csak az maradhat a mienk, amiért küzdeni tudunk, legyen szó nyelvi, kisebbségi vagy emberi jogokról.

Kelemen Hunor romániai miniszterelnök-helyettes a hagyományos, keresztyén értékekről szolt; ahogy nincs múlt nélküli ember, a gyökér nélküli lét is illúzió.

Florinel Frunză, a bukaresti vallásügyi államtitkárság igazgatója arról beszélt, hogy a spirituális sokszínűség nem fenyegetés, hanem gyarapító tényező az országban.

Az alakuló közgyűlés fogadalmat tettek az újonnan megválasztott egyházkerületi tisztségviselők.

Az ünnepi közgyűlés záróakkordjaként Pro Partium díjat adtak át Csúry István püspöknek. M. Nagy Ottó-díjat adományoztak Tasnádi Ella vallástanárnak, és köszöntöttek két nyugdíjas lelkipásztort: Kovács Sándor volt szatmári esperest és Tóbiás Tibor volt szamosardói lelkipásztort.

Az ünnepi közgyűlés Kraszna község vendégszeretetéért érezhette és élvezhette. Isten áldja meg az egyházkerület új vezetőségét!

RÁCZ ERVIN

Vajon az ember van a templomért, vagy a templom az emberért?

Ezzel a címmel indult el a köröskisjenői gyülekezetben 2022 novemberében az a több részből álló találkozás – istentiszteleti, gyülekezeti alkalmak –, melyeket a Diakóniai Keresztyén

Alapítvány, a Brot für die Welt, illetve a HEKS EPER támogatásával szervezhet meg az egyházközösség. Speciális, úgynevezett akadálymentesített istentisztelet keretében lehettek együtt sérült

„gyermekei az Atyának” a gyülekezet tagjaival.

Részletes beszámolót a következő lapszámban közölünk.

ARDAI ERIKA

Tízéves Törekvők

Tizedik születésnapjukat ünnepelték a Szatmári Törekvők, a Bonus Pastor Alapítvány utógondozói csoportjának tagjai.

November 19-én délután a Lánchos templomhoz tartozó Kálvin Házban dr. Puskás Csaba, a Szatmári Református Egyházmegye főgondnoka, szervezőként köszöntött.

FÉLELEMTŐL SZABADON

„Ha félek is, benned bízom...!” (Zsolt 56,4) – hirdette az igét Törő Attila Miklós patóházi lelkipásztor. Rengeteg dologtól félünk. Néha eltévedünk, néha olyan helyen kell lennünk, ahol nem szeretnénk. A bizalom minden kapcsolatnak az alapja. Dávid a megpróbáltatásban úgy ragaszkodik Istenéhez, akinek a szívében szeretet van, könyörület van, erő van, mint ahogyan a gyermek ragaszkodik az édes-

apjához és bízik benne. Isten könyörülő Isten, aki szeretetével utánanyúl és utánunk nyúl. Ott, ahol a félelem veszít az erejéből, megtapasztalom azt, hogy az élet fejlődésnek indul, kibontakozik és egyensúlyba kerül a lelkem, és a kapcsolataimban is egyensúly lesz. Megtapasztalhatóvá válik Jézus Krisztus urunknak a szava: Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben éljenek. Amikor félünk,

legyünk szabadok azt kimondani, legyünk szabadok félni – bátorított a lelkipásztor.

Dr. Király Lajos esperes és Békéssy Erzsébet köszöntése után Gombola András vívőedző jelentkezett be videóköszöntéssel.

Számos vendég érkezett együtt ünnepelni az országból, de határon túlról is. A köszöntések után, az elmúlt évekbeli tevékenységről készített képes beszámoló keretében, szabadult szenvedélybetegek tettek bizonyosságot arról, hogyan változott meg gyökeresen az életük, amióta szermentesen élnek. Végül az Urban Tribal Band csodás ritmusai tették hangulatossá az estét.

„A munka folytatódik, minden hétfőn este 6 órától találkozunk a Zöld Házban, a Kossuth kertben. Szendélybetegeket és hozzátartozókat egyaránt várunk” – jelezte dr. Puskás Csaba.

RÁCZ ERVIN

Egyedül Istené a dicsőség! – hálaadó istentisztelet Domahidán

Munkás hónapok vannak a domahidi református közösség mögött: templomuk részleges külső és teljes belső megújítása. Megszépítették a templom környezetét is, tuja-fákát ültettek. Az imádság házának felújítását a magyarországi Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. és a romániai Vallásügyi Államtikárság támogatásából, valamint a hívek adományából fedezték.

A november 13-án tartott hálaadó istentiszteleten Csúry István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke hirdetett igét és hozta jókívánásait, de köszöntötte az ünneplő gyülekezetet Bogdán Szabolcs János, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület újonnan megválasztott püspöke, Vass Zoltán, a Kanadai Magyar Református Egyház Szövetségének elnöke, dr. Nagy Éva, a román kormány vallásügyi államtitkárságának tanácsosa, több református lelkipásztor, a helybeli római katolikus plébános és a görögkatolikus parókus lelkész is.

ÁTFOGÓ MUNKÁLATOK

A templom renoválásához 2022. január 17-én fogtak hozzá. Azóta megerősítették az épület alapját a szószék falánál, újraépítették a férfiak padjai felőli ívelt falat, szigetelték a teljes alapot szigetelőanyaggal és kavicságygyal, korszerűsítették az elektromos hálózatot, a falakat belülről teljesen szigetelték, vakolták és festették, új padlóburkolatot raktak le, kicserélték a templom padjait és azok padozatát.

A munkálatok összköltsége 250 000 lej volt. A külső felújítást a Bethlen Gábor Alap-

kezelő Zrt. 134 000 lejjel, a padok cseréjét a Vallásügyi Államtikárság 45 000 lejjel támogatta. A gyülekezet hívei is szép számmal adományoztak, összesen 56 219 lej értékben.

HOZZÁÉRTŐK SZOLGÁLATA

Istennek gondja volt nemcsak arra, hogy az anyagiakat kirendelje a közösség számára, hanem arra is, hogy olyan embereket küldjön, akik a maguk szakértelmével járultak hozzá a munka sikeréhez. Az alap megerősítéséhez szükséges tervet a nagykárolyi Király Gyula mérnök készítette. A munkálatokat a nagykárolyi Farkas József mérnök felügyelte. A felújítást helybeli mesterek, Sipos Mihály presbiter és Szilágyi József végezték. Az új padokat Süveg István kismajtényi asztalos és a domahidi ifj. Gólya Imre készítette. A nagyobb, több segítő kezét igénylő munkákban a gyülekezet tagjai és legfőbbképpen presbiteri vettek részt.

A hálaadó istentiszteleten Csúry István püspök és Bencze-Kádár Bertold gyülekezeti

lelkipásztor időkapszulát helyeztek el a templomban. A többi között ez olvasható benne: „Emberé a munka, Istené az áldás» – áll a 127. zsoltárunk feliratában, és ezt a megtapasztalt valóságot kívánjuk meghagyni a jövő nemzedék számára is, akik e sorokat olvasni fogják. Istennek háza érték, közös hajléka minden keresztyén embernek. Az Ő kegyelméből újíthattuk fel gyülekezetünk örömeire és reménységre a jövő nemzedékének javára is... Mindezek után meggyőződéssel valljuk: SOLI DEI GLORIA! EGYEDÜL ISTENÉ A DICSŐSÉG!” A munkálatok kezdetén már találtak időkapszulát a szószék lépcsőjénél: egy üveget, benne papírtekercsel.

Bencze-Kádár Bertold lelkipásztor köszönetet mondott mindazoknak, akik hozzájárultak a templom felújításához és a hálaadó istentisztelet megszervezéséhez. „Nagyon sok imádság, szervezés, kétkezi munka, kitartás, segítőkészség, jó szándék, támogató intézmények, nagyon sok adományozó gyülekezeti és nem gyülekezeti tag járult hozzá a mai naphoz, ahhoz, hogy eddig eljutottunk. Illesse köszönet őket!” – fogalmazott a lelkész.

Az ünnepséget a gyermekek és ifjak énekes-verses műsora színesítette. Az előadást bemutató lányok szatmári népviseletet öltöttek magukra. A ruhákat a nagykárolyi Rekettye Kulturális Egyesület jóvoltából viselték. Verset mondott Veres Izabella és Kun Lizbet. Külön szavalattal és ajándékkal készültek Csúry István püspök számára, aki hamarosan elkezd nyugdíjas éveit. A verset Sipos Gina szavalta el. Az ünnepség a magyar himnusz eléneklésével és szeretetvendégséggel ért véget.

NKRE.RO

Egy vérből valók – gyülekezetek találkozója Erdődön

2011-ben alakult meg az a gyülekezeti szövetség, melyet öt református közösség alkot: Erdőd, Szatmárhegy, Kismajtény, Magyaréres, Dobra. Ezek a gyülekezetek évente találkoztak, s most a járvány után újra lehetőség nyílt a közös alkalomra.

1769-ben hitük miatt kellett elhagyniuk Erdődöt a reformátusoknak, és a fent megnevezett többi településen találták meg új otthonukat. Tizenegy évvel ezelőtt nem a keserű emlékezés, hanem az együvé tartozás adta az ötletet az évenkénti találkozásra.

November 13-án, vasárnap délután Kaszaniczki Csongor házigazda lelkipásztor köszöntötte örömteli szavakkal a gyülekezeteket az átrendezett templomban. Kása Szabina Brigitta kismajtényi lelkész a Zsid 13,1 alapján hirdette meg: „A testvéri szeretet maradjon meg.” „Történjen bármi, amíg élünk s meghalunk, mi egy vérből valók vagyunk” – hangzik az Ismerős Arcok együttes Nélküled

című dalában. S valóban: egy vérből valók vagyunk. Testvérek vagyunk. Krisztus összeköt bennünket. Sőt, ígéretet is ad, hogy Ő velünk marad. Isten arra hívott el, hogy hozzá tartozzunk, benne egyekké legyünk – szolt a prédikáció üzenete.

Az igehirdetés után Cucuiat Attila erdődi származású kántor vezérlésével népdalstár-rondót adott elő a Nagybánya-újívárosi Református Egyházközség kórusa. Mosolyt csalt az arcokra az erdődi gyermekek és ifjak

szolgálata, A kis mosoly története. Lécz Aletta tanítónő és a helyi lelkipásztor készítette fel őket.

Jó volt látni, hogy egy kicsi gyülekezetben is mennyi ifjút és gyermeket össze lehet gyűjteni egy ilyen alkalomra.

Rác Ervin szigetlankai, volt erdődi lelkipásztor hangot is adott annak, hogy örvend egykori gyülekezte előrehaladásának, jó volt látnia, hallania azokat a gyerekeket, akiket egykor ő keresztelt.

Igei áldással köszöntötte a gyülekezeteket Nagy Attila magyargéresi, Kása Szabina Brigitta kismajtényi, Tasnádi András nagybánya-újívárosi, Kovács József szatmárhegyi, Máthé Loránd Árpád dobrai lelkipásztor.

Az elszármazott reformátusok történetét Nagy Attila magyargéresi lelkész ismertette röviden, majd a helyi kántor, Tóth Eszter szolgálata és a zárógondolatok után szeretetvendégségre került sor.

REFSZATMAR.EU

Az ige mérlegén és „palacsinta-probléma”

„A presbiter a lelkipásztor munkatársa, segítője. Együtt hordozzák a munka terhét, s példaképei a nyájnak” – id. Fodor Lajos nyugalmazott lelkipásztor e gondolata alapozta meg azt a két évtizeddel ezelőtti elhatározást, hogy az akkor Ugocsában szolgáló lelkipásztorok és presbiterek megalakítsák az Ugocsai Presbiterszövetséget, és évenként ünnepélyes keretek között találkozzanak egymással. E találkozóznak tavaly a kisbányai gyülekezet adott otthont.

A kisbányai református templomban tizenkilencedik alkalommal gyűltek össze november 20-án, vasárnap délután Ugocsa gyülekezeteinek (Tamásváralja, Túrterebes, Túrterebesszőlőhegy, Halmi, Dabolc, Kisbáony) presbiterei, valamint a múltban és a jelenben szolgáló lelkipásztorai. Idestova két évtizede annak, hogy ilyenformán is erősítik egymást, a közösségi tudatot e kistérség gyülekezeteiben szolgálatot végzők.

KRISZTUS-ARC

Az igei üzenetet ez alkalommal dr. Somfalvi Edit – aki maga is Ugocsában kezdte lelkipásztori szolgálatát, Túrterebesen és Szőlőhegyen –, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet Gyakorlati Teológia Tanszékének adjunktusa közvetítette a 90. zsoltár 12. verse alapján: „Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk.”

Igehirdetésében hangsúlyozta, hogy az egyházi év utolsó vasárnapja arra indítja a

hívót, hogy megálljon és hálát adjon azért, hogy van az életében egy változhatatlan, és ez nem más, mint az Úristen. Amikor találkozunk, mint közösségek, amikor találkozunk a közösségeink vezetőivel, a presbiterekkel, a lelkipásztorokkal, akkor visszatekintve az elmúlt esztendőre, fel kell tennünk magunknak a kérdést: Észrevettük-e az alkalmakat és helyzeteket a mi személyes és gyülekezeti életünkben, amelyekben tisztességet tettünk Istennek, amelyekben kifejeződött a mellette való elköteleződésünk? Sugalljon bármit a világ, kérjen akármit tőlünk, mi Isten és igéje mellett minden körülmények között kitarunk. Ilyen értelemben mindannyian az ige mérlegén állunk. Mennyire tartottunk ki Isten igéje mellett az elmúlt egyházi évben, és ez a kitarás mennyire látszott meg rajtunk, viselkedésünkön, beszédünkön, a mi jelenlétünkön egymás társaságában? Úgy éltünk-e, hogy ha valaki ránk nézett, Krisztus arcát látta? A mai napon ezeket a kérdéseket mindenkinek felteszi az ige – fogalmazott dr. Somfalvi Edit.

Az igehirdetés után Gáti Tibor Levente házigazda lelkipásztor köszöntötte az egybegyűlteket, majd Illés Jenő, a Szatmári Református Egyházmegye Presbiterszövetségének elnöke mondott köszöntőbeszédet.

PALACSINTA ÉS GALLY

Dr. Kató Szabolcs Ferencz, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet Ószövetségi Tanszékének adjunktusa előadásában egy nagyon

izgalmas, ugyanakkor problémás témát hozott az egybegyűltek elé, mégpedig a bosszú és az átok kérdését az Ószövetségben. Előadását palacsinta-problémafelvetéssel indította. Ezzel az egészen hétköznapi és könnyed példával mutatott rá az előadó arra, hogy mennyire eltérőek az értelmezési lehetőségei egy-egy szövegrésznek, annak függvényében, hogy milyen szövegkörnyezetben és kulturális közegben hangzik el. A palacsintáról is mindenkinek más-más jut eszébe: van, akinek a túrós, másoknak a csokis, ismét másoknak a lekváros vagy éppen az amerikai palacsinta. De egy másik példával élve a gally teljesen mást jelent az ugocsai embernek, és mást a mezősegi embernek (a Mezőségen gört, darabos földet jelent) – érvelt az előadó. Ugyanúgy az ószövetségi iratokban megjelenő bosszú- vagy átokformulákat másképpen értelmezte az ószövetségi ember, mint az, aki ma olvassa ezeket a szövegeket.

RÁCZ ERVIN

Különleges leleteket tártak fel

Tíz erdélyi református templom interdiszciplináris kutatásának a konferenciáját nyitották meg november 25-én délután a Protestáns Teológiai Intézet dísztermében.

Ballai Zoltán programvezető szerint ez a kutatás az elmúlt száz év legnagyobb kelet-közép-európai templomfelújítás-projektjének az egyik része, amelynek keretében közel 450 egyházi épület újult meg valamilyen formában. Ezek közül csaknem száz műemlék jellegű templomot tártak fel és konzerváltak.

„Molnár-Kovács Zsolttal eldöntöttük, hogy nézzünk be tíz olyan templomba, amit még nem kutattak, és jó eséllyel az elkövetkező 50-100 évben nem is fognak.” A művészettörténész a sajtótájékoztató során elmondta, hogy a három évig tartó munka elsődleges célja az volt, hogy régészeti és művészettörténeti kutatást végezzenek, ezt követően a vakolatok alatt rejtőző falképeket feltárják, vagy a festett bútorzatokat vizsgálják.

„A tervezett helyreállítás mellett megpróbáltuk feltárni az adott templomok történetét, rejtett értékeit, föld alatt rejtőzködő részleteit, egyrészt tudományos eredményeket produkálva, másrészt pedig olyan adatokat szerezve, amiket meg lehet mutatni a nagyközönség számára is” – mondta.

„Három Árpád-kori rotundát tárt fel a kutatás. Korábban Erdélyben mindössze néhányat ismertünk. Kis túlzással azt mondhatnánk, hogy a kutatások során megduplázódott az ismert erdélyi rotundák száma. Falképegyütteseket sikerült azonosítani, amelyekről korábban nem is tudtunk. Vízakna esetében egy olyan gótikus kápolnának az építészeti részleteit sikerült dokumentálni, amely korábban ismeretlen volt” – nyilatkozta a szakember.

KONCZ DOROTTYA, MASZOL.RO

Művészettörténeti szenzáció Magyarvistán

A magyarvistai templomban a budapesti Teleki László Alapítvány végeztetett dendrokronológiai vizsgálatokat (a dendrokronológia a fák évgyűrűinek vizsgálatán alapuló kormeghatározási módszer). A kutatás alapján megállapítható, hogy a magyarvistai templomhajó egykori famennyezete és tetőszerkezete, valamint az azokat alátámasztó oszlop és mestergerenda 1330-ban épült, ezzel – mai tudásunk szerint – Erdély máig fennmaradt legrégebb tető-, illetve födém szerkezete – tájékoztat az alapítvány, hozzátéve, hogy a felfedezés a templom értékes falképeinek kutatásában is új eredményeket hozhat.

REFORMATUS.RO

Újabb jelét adta keresztényellenességének a Facebook

A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának (MEÖT) elnöke az M5 csatorna Ez itt a kérdés című műsorának egyik adásában, melyben a kortárs keresztényüldözés jelenségéről volt szó, arról beszélt, hogy a Facebook nem engedi hirdetni a hazai történelmi felekezetek párbeszédét szolgáló szervezetet.

Fischl Vilmos tájékoztatása szerint a rendszertől kapott virtuális indoklások szerint a MEÖT által hirdetni kívánt evangéliumi tartalmak nem felelnek meg a hirdetési felület szellemiségének.

Nyilvánvaló, hogy Európában nem a kereszténység rendszerszintű, fizikai üldözéséről van szó, hanem egy olyan kulturális környezet tudatos felépítéséről, amelyben a kereszténység kevésbé érvényesülhet – írta akkor az esettel kapcsolatban Köntös László. A református lelkész a Mandinernek elárulta, a korábban a RePoszt oldalán publikáló szerzők írásai közül az övét nem hirdethette

a református blog. A Szilícium-völgyből sem akkor, sem most nem érkezett érdemi válasz a miérteket firtató magyar (keresztény) kérdésekre.

A napokban a Facebook tiltólistára tette a hitvédelemmel foglalkozó Karizmatikus.hu-t és az Egyházzene.hu-t, de az algoritmus tiltott tartalomnak minősítette Rubens Keresztlevétel című híres festményét is.

A rendszer akkor Jézus ábrázolása miatt „akadt ki”, a vonatkozó alkotáson ugyanis Jézus Krisztus fedetlen felsőtesttel látható. David Curry, a keresztényüldözést világszerte monitorozó Open Doors szervezet vezetője korábban már többször is arra figyelmeztetett, hogy a keresztényeknek a nyugati világban is fel kell készülniük a cenzúrára. A Hetek című hetilapnak nyilatkozva azonban rámutatott arra is: ahol korlátozzák a vallásszabadságot, ott az ateisták jogai is csorbulnak.

VASARNAP.HU

„A templom romokban hever, de az egyház él”

Miután Mikolajiv megye egy részét visszafoglalták az ukránok, sokan visszatértek otthonukba. Az egyházi személyek is hazatértek, köztük egy bencés apáca, és sírva fakadt, amikor meglátta a katolikus templom romjait. Bár az épület összedőlt, a nővér bizakodó: az egyház életben van.

Faustina Kovalszka bencés nővér a plébánossal, Olekszandr Repin atyával és rendtársaival együtt tért vissza a kiszelivkai Szűz Mária szeplőtelen fogantatása templomba, ahol a háború előtt szolgáltak.

„Ahogy a város többi lakója, mi sem várhattunk tétlenül” – mondta az apáca a Catholic News Agencynek. Ő is azonnal visszatért Kiszelivka városába, amint lehetett. Azonban amikor megérkezett, nem akart hinni a szemének.

„Amikor megérkeztünk, egy romhalmazt találtunk. Reménykedtünk benne, hogy valami esetleg megmaradt, és találunk olyan tárgyakat, amiket még használni tudunk, de minden odaveszett – mondta csalódottan. –

Sírva fakadtam. Nehéz volt elképzelni, hogy nem is olyan rég egy templom állt ott, ahol minden vasárnap szentmisére gyűltek össze a hívek” – beszélt érzéseiről a CNA-nek.

„A templom épülete körül rakéták vannak a földbe fúródva és rengeteg lőszermaradvány. Azonnal eszembe jutott, hogy az ördög nem szereti azt, ami szent. Arra gondoltam, hogy az ördög tette ezt, és azt vette célba, ami szent.”

A veszteség ellenére Kovalszka nem felejtette el, mi is valójában az egyház. „Elkezdem imádkozni Istenhez, és béke szállt meg. Isten valódi háza, az egyház megmaradt. Nem volt bennem gyűlölet vagy harag, csak gyász és a megnyugvás, hogy az egyház, amelyet az emberek alkotnak, még él.”

Az apáca elmondta, hogy jelenleg a hívek a 34 kilométerre található Nyikolajevbe járnak templomba.

„A tragikus helyzet magában hordozza a feltámadás reményét is” – mondta végül bizakodva.

CATHOLIC NEWS AGENCY

Imahét a Krisztus-hívők egységéért

„*Tanuljatok meg jót cselekedni, törekedjete az igazságra*” (Ézs 1,17)

1. NAP. Tanuljunk meg jót cselekedni

„*Tanuljatok meg jót tenni: segítsétek az elnyomottat, szolgáltsatok igazságot az árvának, s védelmezzétek az özvegyet*” (Ézs 1,17–18).
„*Megkérdezte Jézustól: de ki a felebarátom?*” (Lk 10,25–36)

Egy törvénytudó ezt kérdezte Jézustól: „De ki a felebarátom?” Jézus válasza azt kívánja tőlünk, hogy a vallási, törzsi, nemzeti megosztottságon túllépve felismerjük szükségét szenvedő embertársunkat. Nekünk, keresztényeknek ugyanígy túl kell lépniünk a válaszfalakon és a megosztottságon a kereszténység családján belül, hogy felismerjük és szeressük testvéreinket a Krisztusban.

2. NAP. Ha az igazság érvényesül

„*Az igaznak öröm, ha a törvény jut érvényre, de a gonosztevőnek rettegés*” (Péld 21,13–15).
„*Igazság, irgalmasság és hűség. Ezeket kellene cselekednetek.*” (Mt 23,23–25)

Azok a vallási vezetők, akikhez Jézus az evangéliumnak ebben a fejezetében szól, úgy nőttek fel, hogy hozzászórtak a világ igazságtalanságaihoz, és belekényelmesedtek. Megelégednek azzal, hogy eleget tesznek vallási kötelezettségeiknek, például tizedet adnak a mentából, kaporból és köményből, de elhanyagolják az igazság, irgalmasság és hűség sokkal súlyosabb és megrázóbb követelményeit. Hasonlóképpen keresztények is úgy nőttek fel, hogy hozzászórtak a közöttünk lévő megosztottsághoz, és belekényelmesedtek. Vallásunk gyakorlásakor sok dologban hűségesek vagyunk, de gyakran elhanyagoljuk az Úrnak azt a kihívást jelentő kívánságát, hogy minden tanítványa egy legyen.

3. NAP. Cselekedj igazságosan, törekedj szeretetre, légy alázatos

Mit kíván tőled az Úr? „*Csak azt, hogy igazságot cselekedjél, szeressed az irgalmasságot, és hogy alázatosan jársz a te Isteneddel*” (Mik 6,6–8).

„*Jó Mester, mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?*” (Mk 10,17–31)

Az alázat kihívást jelentett a gazdag ifjúnak, aki azt kérdezte Jézustól, hogy mit kell cselekednie az örök élet elnyeréséhez. Minden parancsolatot megtartott ifjúságától fogva, de nem tudott még egy lépést megtenni, hogy csatlakozzon Jézus tanítványaihoz; gazdagsága, vagyona fogva tartotta. Milyen nehéz a keresztényeknek, hogy elengedjék azt, amit gazdagságnak érzünk, amely azonban visszatart a nagyobb gazdagságtól, hogy csatlakozzunk Jézus tanítványaihoz a keresztény egységben.

4. NAP. Láttam az elnyomottak könnyeit

„*Láttam azt is, hogy milyen sok elnyomás történik a nap alatt. Láttam az elnyomottak könnyeit, akiknek nincs vigasztalójuk. Elnyomóik erőszakosan bánnak velük, és nincs vigasztalójuk*” (Préd 4,1–5).
„*Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak*” (Mt 5,1–8).

Máténál a boldogmondások azzal kezdődnek, hogy Jézus látja a sokaságot. Ebben a sokaságban bizonyára látta a békességet teremtőket, a lelki szegényeket, a síró férfiakat és nőket, az igazságra éhezőket és szomjazókat. A boldogmondásokban Jézus nemcsak az emberek küzdelmeit nevezi meg, hanem azt is, hogy mivé lesznek: Isten gyermekeivé és a mennyek országának örököséivé. Keresztényekként arra hívtunk, hogy meglássuk testvéreink szent küzdelmét Krisztusban.

5. NAP. Ének az Úrról idegen földön

„*Mert akik elhurcoltak minket, énekszót követeltek tőlünk, és akik sanyargattak, örömeinket: énekeljete nekünk a Sion-énekekből!*” (Zsolt 137/136,1–4)
„*Jeruzsálem leányai, ne engem sirassatok, hanem magatokat és gyermekeiteket sirassatok...*” (Lk 23,27–31)

Lukács evangéliuma feljegyzi, hogy sokan, közöttük asszonyok, követik Jézust akkor is, amikor a Golgota felé viszi a keresztet. Ez a követés a hívő tanítványság. Sőt Jézus elismeri küzdelmeiket és azt a szenvedést, amelyet ki kell állniuk a saját keresztjük hűséges hordozásakor. Hála az ökumenikus mozgalomnak, ma a keresztényeknek hagyományaikon átívelően sok közös énekük, imádságuk, meditációjuk és meglátásuk van. Ezek hitből és szerető tanítványságból, gyakran hosszas küzdelmeiből származó ajándékok, így is fogadjuk őket egymástól, különböző keresztény közösségektől. Ezeket az egymással megosztott ajándékokat kincsként kell őriznünk, mivel közös hitünkről tesznek bizonyosságot.

6. NAP. Valahányszor megtettétek akárcsak egygel is a legkisebbek közül, velem tettétek meg

„*Az elveszettet megkeresem, az eltévedtet visszaterelem, a sérültet bekötözöm, a gyengét erősítem...*” (Ez 34,15–20)
„*Bizony mondom nektek, valahányszor megtettétek ezeket akár csak egygel is az én legkisebb testvéreim közül, velem tettétek meg*” (Mt 25,31–40).

Ezékiel próféta pásztorként írja le az Urat, aki úgy teszi teljessé a nyáját, hogy össze-

gyűjti az eltévedteket, és bekötözi a sebesülteket. Az egység az Atya akarata népének, és ő állandóan munkálja ezt az egységet, hogy teljessé tegye a nyáját a Szentlélek működése által. Imádságunkkal megnyílunk a Szentlélek befogadására, aki minden megkeresztelt egységét helyreállítja.

7. NAP. Nem így kellene lennie

„*Így lesz reménysege a nincstelennek, a csalárdság pedig elnémul*” (Jób 5,11–16).
„*Hatalmasokat döntött le trónjukról, és megalázottakat emelt fel*” (Lk 1,46–55).

A Magnificat Mária örömeke mindazért, amit Isten cselekvésének lát: az egyensúly helyreállítása a megalázottak felemelésével, az igazságtalanság jóvátétele az éhezők ellátásával, és szolgálójának, Izraelnek felkarolása. Az Úr sohasem feledkezik meg ígéreteiről, és nem hagyja el népét. Könnyű figyelmen kívül hagyni vagy leértékelni azok hitét, akik más keresztény közösségekhez tartoznak, különösen akkor, ha kicsik. Az Úr azonban teljessé teszi népét a megalázottak felemelésével, azért, hogy mindegyikük értékét elismerjék. Arra hívtunk, hogy úgy lássunk, ahogyan ő lát, és úgy értékeljük keresztény testvéreinket, ahogyan ő értékeli.

8. NAP. Az igazság helyreállítja a közösséget

„*Védelmezzétek a nincstelennek és az árvának a jogát, szolgáltsatok igazságot az elesetteknek és a szűkölködőknek!*” (Zsolt 82,1–4)
„*Vajon Isten nem szolgáltat igazságot választottainak, akik éjjel-nappal kiáltanak hozzá?*” (Lk 18,1–8)

Jézus azért mondja el a hamis bíróról és az özvegyasszonyról szóló példázatot, mert meg akarja tanítani az embereknek, „*hogy mindenkor imádkozniuk kell, és nem szabad belefáradniuk*” (Lk 18,1). Jézus döntő győzelmet aratott az igazságtalanság, a bűn és a megosztottság felett, ezért keresztényként az a feladatunk, hogy először imádsággal szívünkbe, másodsor pedig cselekvésünkkel életünkbe fogadjuk ezt a győzelmet. Soha ne fáradjunk bele, hanem állandó imádságban kérjük Istentől az egység ajándékát, és életünkkel tanúsítsuk ezt az egységet.

Néhány nyomós indok

Sokan pusztán mítoszgyűjteménynek tartják, de vajon miért tekinti mégis több milliárd ember megbízhatónak a Bibliát?

A KÖNYV BELSŐ EGYSÉGE

A Bibliát három kontinensen, három különböző nyelven és körülbelül 1500 éven keresztül írták. Bár elsődleges forrása Isten, mégis több mint 35 különböző szerző vetette papírra a sorait, különféle irodalmi stílusokban. Ezzel együtt a Biblia egy egységes üzenetet ad át. Ez abból is látszik, hogy a könyvek több tízezer alkalommal hivatkoznak egymásra, egy átfogó, szerves egységet alkotva.

FENNMARADT KÉZIRATOK

A Bibliából több kézirat áll rendelkezésünkre, mint bármely más ókori dokumentumból, és az Újszövetség esetén telt el a legrövidebb idő az eredeti kézirat és a legkorábbi fennmaradt másolat keletkezése között. Az Újszövetségből több mint 25 ezer kézirat áll rendelkezésünkre. Ráadásul Jézus életét és az apostoli leveleket már az első században lejegyezték.

SZEMTANÚK ÍRTÁK LE

A korinthusiakhoz írt levélben Pál is leírja, hogy sokan, akik szemtanúi voltak Jézus feltámadásának, még éltek levelének megírásakor. A nyilvános felolvasásra szánt leveleket ezek az emberek könnyedén megcáfolták volna, ha hamisak lettek volna.

KÜLSŐ FORRÁSOK

A Biblia fontos tartalmi egységeit külső források is megerősítik. Olyan nem keresztény szerzők, mint Tacitus, Josephus Flavius, vagy éppen ifjabb Plinius megemlítik írásaikban, hogy Krisztust Poncius Pilátus ítélte halálra; hogy harmadnapra feltámadt; hogy csodákat tett; és hogy a keresztények istenként imádták.

Sok leletet fedeztek fel, de ezek közül talán a legjelentősebb az Ószövetség számos könyvét tartalmazó holt-tengeri tekercsek. Ezek közel 100 százalékban megegyeznek a felfedezés pontjáig legrégebbinek gondolt, ezer évvel későbbi kéziratokkal. „Határozottan kijelenthetjük, hogy mindeddig nem történt olyan régészeti felfedezés, amely a Biblia bármely részét megcáfolta volna” – mondta Nelson Glueck neves bibliai régész.

777BLOG.HU

A világ első temploma 6000 évvel régebbi, mint a Stonehenge

A törökországi Göbekli Tepe területnek csupán az 5 százalékát tárták fel eddig a kutatók, de már így is felbecsülhetetlen leletekre bukkantak.

Az 1960-as években Törökország délkeleti részén egy egészen különleges leltre bukkantak a régészek egy mezőgazdasági területen. Olyannyira különleges volt a lelet, hogy a szakemberek el sem akarták hinni, hogy valódi. Ez az azóta csak Göbekli Tepe néven ismert lelőhely, ahol a romok kiásásakor az emberiség eddig ismert legkorábbi körtemplomait tárták föl.

A régészek szénizotópos mérései alapján az építmény a Kr. e. 9500–8000 közötti időszakban készülhetett el. Ez azt is jelenti, hogy

legalább 6000 évvel régebbi, mint a Stonehenge – írja az Interesting Engineering.

A helyszínen több nagy, kör alakú építményt találni, amelyeket a világ legrégebbi ismert megalitjai vesznek körül.

A régészek úgy vélik, hogy a lelőhelyet először az újkőkorszak elején használták, amikor megjelentek a világ legrégebbi állandó emberi települései.

A lap megjegyzi: 2021-ig csupán a terület 5 százalékát tárták fel, vagyis felbecsülhetetlen értékű lelet rejtőzhet még a talajban. Am az elmúlt évezredek során a mezőgazdaságot folytató emberek sok tárgyat tehetek tönkre tudtukon kívül, így talán sosem derül ki, pontosan mi célt szolgált a Göbekli Tepe.

HVG.HU

	A-BEN PÁRJA	KÖZÉP-ÉRTÉK	KAPNI SZERETNE	SPANYOL AUTÓJEL	MEMÓRIA-KÁRTYA	
MEGFEJTÉS						S ↙
OSZTRÁK AUTÓJEL		ÉSZAK PÁRATLAN ELME!		ERDÉLY KÖZEPE! HIVATAL SZOBÁJA		
A NERIS FORRÁSA! ...-BAM (ÓRAHANG)					GRAMM JELE	AZONOS-BETŰK
	DISZNÓ HÍMJE	CSODÁLKOZÓ HANG	MÁGNESES INDUKCIÓ TÁNC-LÉPÉS	MÁLTA AUTÓJELE LEN-HULLADÉK	VÉR-FAKTOR BELGA AUTÓJEL	BOJT KÖZEPE!
ELHASZNÁLÓDIK					SZERTELEN SZEMÉLYED	
HATÁROZOTT NÉVELŐ		NORVÉG TELEPÜLÉS SZEMÉLYES NÉVMÁS			NÉMET AUTÓJEL ELLENÁLLÁS JELE	ÁRAM-SÚRÚSÉG RÓMAI EZER
HÁZAS-EMBER			INDONÉZ SZIGET			

Fricska – Békekeresés

Egy meghallgatáson két férfi ült egymás mellett. Hallották, hogy egy hölgynek nem ment túl jól az éneklés. Egyikük megjegyezte a másíknak gúnyolódva: „Nem szörnyű ezt hallgatni?” A másik bosszúsán összevonta a

szemöldökét: „Ez a feleségem.” Az első férfi szörnyen elszégyellte magát, és próbálta menteni a helyzetet: „Én nem az énekesre gondoltam, hanem a dalra.” Erre jött a mérges válasz: „Ezt én írtam.”

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Felelős szerkesztő: Ghittea-Szabó József Levente. Hírszerkesztő: Tokár Sándor. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó.

Korrektor: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Erdei-Árva István Béla, Fábíán Tibor, Tokár Sándor, Tótos Beáta, Wagner Erik. Szerkesztőségünk postacíme: Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Bihar megye, irányítószám: 410202. Tel.: 0765-926002, 0259-435386. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszoujsag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentzi Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkesi hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.